

**STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED
STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY
NA LÉTA 2021 A 2022**

Obsah

Úvod	1
A Makroekonomický rámec na léta 2021 – 2022	2
1 Shrnutí makroekonomického rámce na léta 2021 – 2022	2
2 Makroekonomický rámec	3
2.1 Předpoklady budoucího vývoje	3
2.1.1 Vnější prostředí	3
2.1.2 Cena ropy	4
2.1.3 Měnová politika a měnové kurzy	5
2.2 Makroekonomický vývoj v České republice	5
2.2.1 Ekonomický výkon	5
2.2.2 Spotřebitelské ceny	6
2.2.3 Trh práce	7
2.2.4 Vztahy k zahraničí	8
2.3 Nezávislé ověření makroekonomického rámce	9
2.3.1 Zhodnocení makroekonomického rámce Výborem pro rozpočtové prognózy	9
2.3.2 Monitoring prognóz	9
3 Fiskální politika a veřejné finance	10
3.1 Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019	10
3.2 Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2020	11
3.3 Výhled hospodaření sektoru vládních institucí v letech 2021 a 2022	12
B Výdajový rámec a jeho úprava	13
4 Výdajový rámec na rok 2020 až 2022	13
5 Úprava výdajových rámců na roky 2020 až 2022	14
5.1 Soulad návrhu střednědobého výhledu na léta 2021 a 2022 s výdajovým rámcem	15
C Vývoj základních ukazatelů střednědobého výhledu v letech 2021 – 2022	16
6 Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu	16
6.1 Východiska zpracování střednědobého výhledu	16
6.2 Predikce příjmů	16
6.2.1 Daňové příjmy státního rozpočtu	16
6.2.2 Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	19
6.2.3 Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery	20
6.3 Predikce výdajů	21
6.3.1 Mandatorní výdaje státního rozpočtu	21
6.3.2 Mandatorní sociální výdaje	22
6.3.3 Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci	25
6.3.4 Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU	26
6.3.5 Výdaje na výzkum, vývoj a inovace	26
6.3.6 Vybrané výdaje stanovené usnesením vlády a další vybrané výdaje, které byly promítnuty do návrhu	

výdajů kapitol v letech 2020-2022	27
6.4 Předpokládaný způsob financování deficitu	31
7 Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu	32
7.1 Státní fond dopravní infrastruktury	32
7.2 Státní zemědělský intervenční fond	32
7.3 Státní fond kinematografie	33
7.4 Státní fond kultury České republiky	33
7.5 Státní fond rozvoje bydlení	33
7.6 Státní fond životního prostředí České republiky	34
7.7 Úhrnná bilance státních fondů	34
D Další vybrané údaje střednědobého výhledu na léta 2021 a 2022	36
8 Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2021 – 2022	36
9 Výdaje na finanční mechanismy EHP/Norska 2021 – 2022	40
10 Výdaje na programy, u nichž výši účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda	41
11 Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky	42
12 Vývoj státního dluhu, příjmů a výdajů kapitoly Státní dluh	43
13 Závazky státu vyplývající z víceletých významných veřejných zakázek a z koncesních smluv	45
E Tabulková část	46

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Predikce základních makroekonomických indikátorů	2
Tabulka č. 2 Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami	9
Tabulka č. 3 Saldo a dluh sektoru vládních institucí	10
Tabulka č. 4 Srovnání makroekonomických predikcí	15
Tabulka č. 5 Souhrn změn výdajových rámců na roky 2020 až 2022 (v mld. Kč)	15
Tabulka č. 6 Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo státního rozpočtu v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	16
Tabulka č. 7 Vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	16
Tabulka č. 8 Vývoj daňové kvóty dle rozpočtové skladby v ČR v letech 2013 – 2022 (v %)	17
Tabulka č. 9 Vývoj daňových příjmů v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	17
Tabulka č. 10 Příjmy z pojistného v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	19
Tabulka č. 11 Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)	20
Tabulka č. 12 Vývoj celkových výdajů v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	21
Tabulka č. 13 Podíl mandatorních výdajů celkem a quai MV na celkových výdajích SR v letech 2010-2022 (v mld. Kč) ..	22
Tabulka č. 14 Podíl mandatorních výdajů celkem a quai mandatorních výdajů na HDP a příjmech státního rozpočtu ...	22
Tabulka č. 15 Přehled výhledu sociálních mandatorních výdajů podle jednotlivých výdajových segmentů v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)	24
Tabulka č. 16 Vývoj objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, počtu míst a průměrných platů v OSS a PO v letech 2015 – 2022	26
Tabulka č. 17 Odvody vlastních zdrojů EU v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	26
Tabulka č. 18 Výdaje na výzkum, vývoj a inovace v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)	27
Tabulka č. 19 Výdaje na podporu exportu v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)	30
Tabulka č. 20 Státní fond dopravní infrastruktury v letech 2020 – 2022 (v Kč)	32
Tabulka č. 21 Státní zemědělský intervenční fond v letech 2020 – 2022 (v Kč)	32
Tabulka č. 22 Státní fond kinematografie v letech 2020 – 2022 (v Kč)	33
Tabulka č. 23 Státní fond kultury ČR v letech 2020 – 2022 (v Kč)	33
Tabulka č. 24 Státní fond rozvoje bydlení v letech 2020 – 2022 (v Kč)	34
Tabulka č. 25 Státní fond životního prostředí ČR v letech 2020 – 2022 (v Kč)	34
Tabulka č. 26 Úhrnná bilance státních fondů v letech 2020 – 2022 (v Kč)	35
Tabulka č. 27 Odhad skutečných výdajů státního rozpočtu na předfinancování politik EU v letech 2021 – 2022 (v mil. Kč)	39
Tabulka č. 28 Výdaje na programy v letech 2020 – 2022 (v mil. Kč)	41
Tabulka č. 29 Vývoj státního dluhu a jeho podíl na HDP v letech 2005 – 2022	43
Tabulka č. 30 Základní ukazatele státního rozpočtu v kapitole Státní dluh v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)	44

Seznam grafů

Graf č. 1 Reálný hrubý domácí produkt eurozóny (růst proti předchozímu roku v %)	4
Graf č. 2 Cena ropy Brent (USD/barel)	4
Graf č. 3 Měnový kurz CZK/EUR (průměr roku)	5
Graf č. 4 Reálný hrubý domácí produkt (růst proti předchozímu roku v %)	5
Graf č. 5 Spotřebitelské ceny (průměrná míra inflace v %)	7
Graf č. 6 Zaměstnanosti (růst proti předchozímu roku v %)	7
Graf č. 7 Míra nezaměstnanosti (v % pracovní síly)	7
Graf č. 8 Objem mezd a platů (domácí koncept, růst proti předchozímu roku v %)	8
Graf č. 9 Saldo běžného účtu platební bilance (v % HDP)	8
Graf č. 10 Vývoj základních ukazatelů státního rozpočtu v letech 2010 – 2022 (v mld. Kč)	21
Graf č. 11 Vývoj podílu mandatorních výdajů a quasi mandatorních výdajů na celkových výdajích 2010-2022 (v %)	22
Graf č. 12 Kumulativní výše salda za zdroj EU u OP v letech 2014 – 2020 (v mld. Kč)	37
Graf č. 13 Vývoj státního dluhu a jeho střednědobý výhled v letech 2005 - 2022	43

Úvod

Zákon o rozpočtových pravidlech ukládá vládě předložit Poslanecké sněmovně na vědomí střednědobý výhled.

Střednědobý výhled se zpracovává zároveň s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok a jeho obsah tvoří příjmy a výdaje státního rozpočtu a státních fondů

na dvouleté období následující po roce, na který je sestavován a zpracováván návrh státního rozpočtu. Výhled poskytuje přehled o klíčových aspektech budoucího vývoje ve fiskální oblasti.

A Makroekonomický rámec na léta 2021 – 2022

1 Shrnutí makroekonomického rámce na léta 2021 – 2022

Na pozadí narůstajících rizik ve vnějším prostředí, zpomalování růstu ekonomické aktivity v zemích Evropské unie a nerovnováhy na českém trhu práce oslabuje i dynamika domácího hospodářství. Přesto se ekonomika České republiky nachází stále v prostředí kladné mezery výstupu, ve středním horizontu však očekáváme její postupné uzavření.

Z hlediska směru působení hospodářských politik je nutné odlišit nastavení fiskální a měnové politiky. Pro plán a realizaci fiskální politiky jsou od roku 2017 mantinely dány zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. V jejich rámci lze fiskální politiku následujících let charakterizovat jako neutrální až mírně expanzivní, což je plně v souladu s realitou zpomalování ekonomického růstu. U měnových podmínek očekáváme pozvolné posilování kurzu české koruny a stabilitu primárních úrokových sazeb.

Makroekonomický rámec je zatížen řadou rizik, která v úhrnu vnímáme jako výrazně negativní. Za podstatný faktor považujeme zejména odchod Spojeného království z Evropské unie a zavádění celních či jiných bariér v mezinárodním obchodě. Predikce je postavena na předpokladu odchodu Spojeného království z Evropské unie s dohodou, která nenaruší volný pohyb zboží a služeb, stejně jako na předpokladu urovnání obchodních sporů. Výkon české ekonomiky, měřený růstem reálného

hrubého domácího produktu, by měl mírně zpomalovat z 2,4 % v roce 2019 na 2,1 % v roce 2022. Hlavním tahounem ekonomiky by měla zůstat domácí poptávka. Reálnou dynamiku výdajů na konečnou spotřebu domácností bude patrně přechodně ovlivňovat vyšší míra inflace, která by z 2,7 % v letošním roce a 2,4 % v roce 2020 měla poklesnout těsně pod 2% cíl České národní banky. S uzavíráním produkční mezery souvisí i vývoj na trhu práce, kde očekáváme postupné zmírňování tlaků a u míry nezaměstnanosti i růstu průměrných mezd přiblížení k dlouhodobé, přirozené úrovni. Z hlediska vnější rovnováhy české ekonomiky odhadujeme, že saldo běžného účtu platební bilance zůstane mírně kladné, přičemž se přebytky budou nepatrně zvyšovat.

Ve světle postupného zvolňování růstu ekonomiky a uzavírání produkční mezery je cílem vlády podpořit, v rámci limitu střednědobého rozpočtového cíle, inkuzivní růst a investice zvyšující potenciál české ekonomiky. Predikce hospodaření sektoru vládních institucí očekává v roce 2020 saldo 0,4 % HDP, v roce 2021 ve výši -0,1 % HDP, resp. -0,4 % HDP v roce 2022. Strukturální salda by měla být poměrně stabilní, těsně pod vyrovnanou úrovní. Z hlediska nastavení fiskální politiky tak očekáváme, že její působení bude víceméně neutrální až mírně expanzivní.

Tabulka č. 1 Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
										predikce	predikce	výhled	výhled
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 034	4 060	4 098	4 314	4 596	4 768	5 047	5 329	5 627	5 880	6 127	6 381
	<i>růst v %, b.c.</i>	1,8	0,6	0,9	5,3	6,5	3,7	5,9	5,6	5,6	4,5	4,2	4,1
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	1,8	-0,8	-0,5	2,7	5,3	2,5	4,4	3,0	2,4	2,2	2,2	2,1
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	0,3	-1,2	0,5	1,8	3,7	3,6	4,3	3,4	2,6	2,4	2,4	2,1
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,2	-2,0	2,5	1,1	1,9	2,7	1,3	3,9	2,4	1,9	1,9	1,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	0,9	-3,1	-2,5	3,9	10,2	-3,1	3,7	7,2	2,5	2,4	2,3	2,6
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,8	1,3	0,1	-0,5	-0,2	1,4	1,1	-0,8	0,4	0,2	0,1	0,1
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,3	-0,2	-0,7	1,1	0,8	-0,4	0,1	-0,4	-0,3	0,0	0,0	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	0,0	1,5	1,4	2,5	1,2	1,3	1,4	2,5	3,1	2,2	1,9	2,0
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,1	2,7	2,4	1,9	1,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,4	0,4	1,0	0,8	1,4	1,9	1,6	1,4	0,7	0,3	0,1	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	6,7	7,0	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,2	2,2	2,3	2,4	2,5
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	2,1	2,6	0,5	3,6	4,8	5,7	8,3	9,5	7,4	5,9	5,5	5,0
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	-2,1	-1,6	-0,5	0,2	0,2	1,6	1,7	0,3	0,6	0,8	0,9	1,0
Předpoklady:													
Měnový kurz CZK/EUR		24,6	25,1	26,0	27,5	27,3	27,0	26,3	25,6	25,6	25,2	24,7	24,2
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	3,7	2,8	2,1	1,6	0,6	0,4	1,0	2,0	1,6	1,5	1,7	1,9
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	111	112	109	99	52	44	54	71	64	60	59	59
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,6	-0,9	-0,2	1,4	2,1	1,9	2,4	1,9	1,1	1,4	1,6	1,7

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR (červenec 2019), aktualizace k 21. srpnu 2019.

2 Makroekonomický rámec

Makroekonomický rámec střednědobého výhledu státního rozpočtu na roky 2021 a 2022 vychází ze srpnové aktualizace červencové Makroekonomické predikce Ministerstva financí. Navazuje na makroekonomický rámec státního rozpočtu na rok 2020 (část D. rozpočtové dokumentace). Makroekonomický rámec výhledu státního rozpočtu byl dne 29. srpna 2019, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posouzen Výborem pro rozpočtové prognózy. Výbor vyhodnotil makroekonomickou prognózu jako realistickou.

Makroekonomický rámec byl rovněž porovnán s prognózami ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Ve většině případů nevybočuje scénář makroekonomického rámce z intervalu sledovaných prognóz.

Růst hrubého domácího produktu, tažený spotřebou domácností a investiční aktivitou, zůstává i přes zvolnění poměrně dynamický. Český trh práce je v nerovnováze, neboť i přes setrvalé zvyšování zaměstnanosti a rekordně nízkou nezaměstnanost dosahuje počet volných pracovních míst historických maxim. S uvedeným vývojem pak koresponduje silný růst výdělků a vyšší jádrová inflace. Celková míra růstu spotřebitelských cen se pohybuje v horní polovině tolerančního pásma inflačního cíle České národní banky.

V **makroekonomickém rámci** rozpočtového výhledu je očekáváno postupné mírné zvolňování ekonomického růstu. Průměrná míra inflace by do konce roku 2020 měla oscilovat v horní polovině tolerančního pásma inflačního cíle. Tenze na trhu práce by měly postupně slábnout a vést ke zpomalení dynamiky růstu objemu mezd a platů. Běžný účet platební bilance by měl zůstat v malém přebytku.

Makroekonomický rámec je zatížen řadou **rizik**, která v úhrnu vnímáme jako **výrazně negativní**. Zásadním zdrojem nejistot je vyvrcholení procesu **vystoupení Spo-**

jeného království z Evropské unie. Zatím platí, že termín vystoupení byl odložen na 31. října 2019. Je však otázkou, zda se k tomuto datu podaří nalézt všeobecně přijatelné východisko, a že bude následně uspokojivě vyřešena podoba budoucího uspořádání vztahů mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií.

Pro silně exportně orientovanou českou ekonomiku představuje další negativní riziko zostřující se **napětí v obchodních vztazích** mezi Spojenými státy americkými a Čínou. Protekcionistická opatření by však mohla ovlivnit i vzájemný obchod mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií. Zvýšení existujících dovozních cel či jejich uvalení na nové druhy zboží by kromě nepříznivých dopadů na objem zahraničního obchodu, a z něj plynoucích přínosů, vedlo k dalšímu poklesu důvěry ekonomických subjektů. Vyšší nejistota by pak mohla vyústit v odložení či zrušení některých investičních rozhodnutí. Cla by měla vliv také na ceny dováženého zboží a kupní sílu spotřebitelů.

Vzhledem k významu **automobilového průmyslu** pro českou ekonomiku pak riziko představuje jeho značná exportní expozice a silná procykličnost. Ve středním až dlouhodobém horizontu budou rizika prohloubena strukturálními změnami, k nimž patrně bude muset dojít kvůli postupnému zpřísňování emisních norem. Přejít na alternativní druhy pohonu si však vyžádá enormní investice do vývoje technologií, strojů a zařízení či infrastruktury. Lze také očekávat dopad na zaměstnanost, dodavatelsko-odběratelské vztahy či ceny energií.

Nezanedbatelným rizikem pro českou ekonomiku by mohlo být pokračování **dynamického růstu cen nemovitostí**, jelikož některé domácnosti by při zhoršení ekonomické situace či zvýšení tržních sazeb nemusely být schopny úvěr splácet, což by mohlo mít dopad i na finanční sektor.

2.1 Předpoklady budoucího vývoje

2.1.1 Vnější prostředí

Růst **světové ekonomiky** se již od roku 2012 pohybuje v úzkém intervalu 3,2 až 3,8 %. V horizontu makroekonomického rámce by měl i nadále dosahovat přibližně 3,5 %, přičemž výrazně vyšší tempa by měly vykazovat zvláště asijské rozvíjející se ekonomiky. Předpokládáme, že hlavním tahounem globálního výkonu zůstane Čína, naopak nejpomaleji porostou některé země eurozóny a Japonsko.

V důsledku odeznívání fiskálního stimulu výkon **americké ekonomiky** zvolna zpomaluje. V horizontu rámce by

měl hospodářský růst činit zhruba 2,0 %. Předpokládáme, že dominantním faktorem růstu ekonomické aktivity zůstane spotřeba domácností. Tu podpoří především přetrvávající situace na trhu práce, kde se nedostatek zaměstnanců s vhodnou kvalifikací odráží v pozvolné akceleraci průměrné mzdy. V krátkém období by mělo investiční a exportní aktivitu nepříznivě ovlivňovat vyostřování v obchodních vztazích s Čínou. Předpokladem výhledu je, že mezi oběma zeměmi nakonec dojde k dohodě a v horizontu rámce tak i k oživení růstu investic i vývozu. V reakci na uvedené vyostření obchodních

vztahů pozastavil Federální rezervní systém další zvyšování úrokové sazby. V případě nárůstu nejistot a zeslabení inflačních tlaků naopak hodlá podniknout nezbytné kroky k podpoře ekonomického růstu.

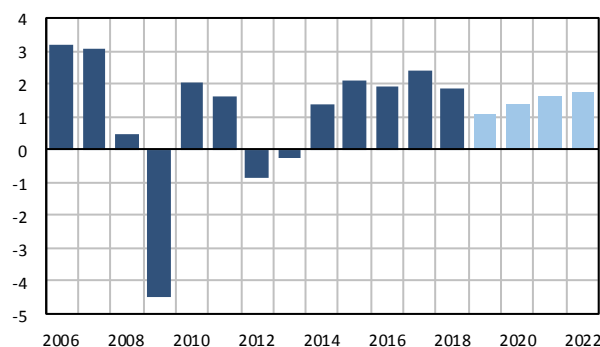
Dosud nebyla schválena dohoda o vystoupení **Spojeného království** z Evropské unie. Další vývoj je tak mimořádně nejistý a riziko „tvrdého brexitu“ značné. Předpokládáme však, že obě strany budou mít zájem se dohodnout a k odchodu Spojeného království bez uzavřené dohody o vystoupení nedojde. Lze nicméně očekávat, že nové nastavení bude pro Spojené království méně výhodné než členství v EU. V horizontu výhledu by se proto měl hospodářský růst Spojeného království pohybovat v rozmezí 1,0 až 1,5 %.

Po dosažení svého desetiletého maxima v roce 2017 hospodářský růst v **eurozóně** notně zpomalil. Ve vývoji jednotlivých ekonomik navíc přetrvává značná diferencovanost, v horizontu rámce by se však tempa růstu měla sblížovat. V řadě států (např. ve Francii či v Itálii) brzdí ekonomický výkon strukturální problémy, nízký růst produktivity práce, ztráta konkurenceschopnosti či vysoká zadluženost vládního a soukromého sektoru. Mezi negativní vnější faktory pak patří zpomalující globální obchod a nárůst protekcionistických opatření. Příznivě naopak působí stále ještě klesající míra nezaměstnanosti, která v řadě států dosáhla v roce 2018 svého historického minima, což se však projevuje nedostatkem pracovníků s vhodnou kvalifikací.

Krátkodobě by ekonomiku eurozóny měla ještě podpořit přetrvávající uvolněná měnová politika. Evropská centrální banka drží hlavní refinanční sazbu na úrovni 0,00 % a depozitní sazbu na úrovni -0,40 % již od března 2016; na uvedených úrovních by měly setrvat alespoň do poloviny roku 2020. V případě zhoršení výhledu již Evropská centrální banka signalizovala možné snížení depozitní sazby či nové nákupy aktiv. Od září 2019 do března 2021 navíc uskuteční další sérii cílených dlouhodobějších refi-

nančních operací se splatností dva roky. Očekáváme, že po celý horizont rámce se ekonomický výkon eurozóny bude pohybovat pod 2 %.

Graf č. 1 Reálný hrubý domácí produkt eurozóny (růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

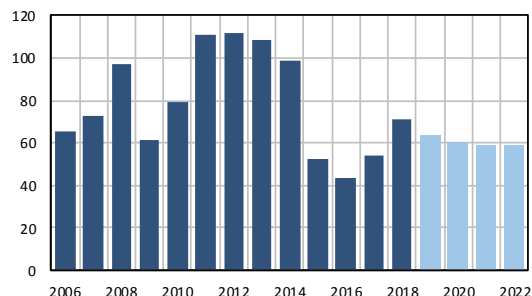
Vzhledem ke slabší poptávce z Asie a přetrvávajícím potížím v automobilovém průmyslu aktivita **německé** ekonomiky výrazně zpomaluje. Nepříznivě působí nejistota spojená s vystoupením Spojeného království a nárůstem protekcionismu. Hospodářský růst by měl být i nadále tažen domácí poptávkou. Spotřebu domácností krátkodobě podpoří řada fiskálních opatření, dlouhodobější však bude vliv růstu mezd související s obdobnou situací na trhu práce jako v české ekonomice. Investice budou příznivě ovlivňovány nízkými sazbami Evropské centrální banky. Růst HDP by se tak mohl pohybovat mezi 1,0 až 1,5 %.

V roce 2018 hospodářský výkon ve většině velkých zemí eurozóny zpomalil. Očekáváme, že ve **Francii** dojde v horizontu výhledu k postupnému upevnění růstu, a to díky efektům řady reforem. Naopak v **Itálii**, která balancuje na hranici recese, by měl ekonomický výkon zůstat slabý a nevýrazný.

2.1.2 Cena ropy

V důsledku vyostření geopolitického napětí, odstoupení Spojených států amerických od jaderné dohody s Íránem a poklesu produkce ropy vlivem hospodářské a politické nestability ve Venezuele se cena ropy v roce 2018 zvýšila. K jejímu nárůstu rovněž přispělo plnění dohody členů Organizace zemí vyvážejících ropu, která byla prodloužena až do konce 1. čtvrtletí 2020. Opačným směrem působila rostoucí těžba ve Spojených státech amerických, a dolarová cena ropy tak v první polovině roku 2019 meziročně mírně klesla. Na termínovém trhu pak přetrvává situace, kdy se cena ropy s prodlužujícím se kontraktem nepatrně snižuje.

Graf č. 2 Cena ropy Brent (USD/barel)

Zdroj: U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

Předpokládáme, že za celý rok 2019 cena ropy Brent v průměru dosáhne 64 USD/barel, čímž se meziročně sníží přibližně o 10 %. V souladu s mírně klesající křivkou

cen kontraktů futures pak počítáme s pozvolným poklesem ceny ropy až na 59 USD/barel v roce 2022.

Budoucí vývoj je zatížen velkým množstvím nejistot a pro prezentovaný scénář lze formulovat rizika oběma směry. Ve směru poklesu ceny by mohlo působit další

snížení nákladů těžby ropy z břidelic ve Spojených státech amerických nebo výraznější zpomalení světové ekonomiky (např. kvůli protekcionismu). Naopak k růstu ceny by mohlo přispět zejména vyostření bezpečnostní situace v některých zemích produkujících ropu.

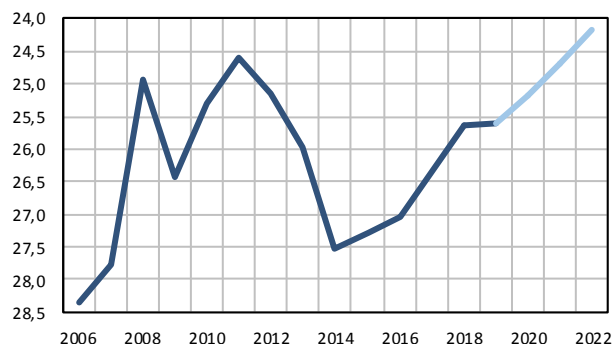
2.1.3 Měnová politika a měnové kurzy

Dvoutýdenní repo sazba byla z 0,05 % v době ukončení kurzového závazku v roce 2017 postupně zvyšována až na 2,00 % ve 2. čtvrtletí 2019. Vzhledem k předpokládanému nastavení měnové politiky a očekávanému pozvolnému posilování koruny by v horizontu makroekonomického rámce mělo docházet k mírnému zpřísňování měnových podmínek v kurzové složce.

Měnový kurz koruny vůči euru se během první poloviny roku 2019 pohyboval bez výraznějších výkyvů okolo 25,7 CZK/EUR. Koruna tak po většinu tohoto období byla meziročně slabší, a to navzdory dalšímu rozšíření kladného úrokového diferenciálu vůči eurozóně. Předpokládáme nicméně, že koruna bude v celém horizontu makroekonomického rámce trendově pozvolna posilovat. V průměru by se měla letos obchodovat za 25,6 CZK/EUR, koncem roku 2022 by se kurz měl pohybovat již kolem 24 CZK/EUR. Tento vývoj by měl být

podpořen nejen pokračující konvergencí české ekonomiky k hospodářské úrovni eurozóny, ale i kladným úrokovým diferencíalem vůči eurozóně.

Graf č. 3 Měnový kurz CZK/EUR (průměr roku)

Zdroj: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

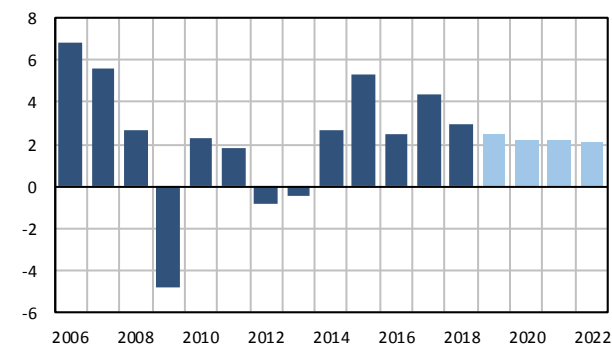
2.2 Makroekonomický vývoj v České republice

2.2.1 Ekonomický výkon

Reálný HDP se v roce 2018 zvýšil o 3,0 %. Růst byl tažen výhradně domácí poptávkou, zejména tvorbou hrubého fixního kapitálu a výdaji domácností na konečnou spotřebu. Zvýšila se také spotřeba vládních institucí. Změna stavu zásob naopak ekonomický růst tlumila, stejně jako saldo zahraničního obchodu. Na straně vývozu se projevilo zpomalení exportních trhů i výrazně nižší navýšení exportní výkonnosti. Dovoz si naopak udržel svou dynamiku, a to především díky robustním investicím, které se vyznačují vysokou dovozní náročností.

V horizontu makroekonomického rámce by měl **růst HDP** mírně zpomalovat z 2,4 % v roce 2019 na 2,1 % v roce 2022. Hlavním tahounem ekonomiky by měla zůstat domácí poptávka, ovšem i saldo zahraničního obchodu by na dynamiku HDP mělo působit mírně pozitivně.

Graf č. 4 Reálný hrubý domácí produkt (růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Spotřeba domácností bude nadále podporována růstem disponibilního důchodu, k jehož dynamice přispěje i řada diskrečních změn v sociální oblasti v letech 2019 a 2020. Růst reálného disponibilního důchodu by však měl být pomalejší než v roce 2018 v důsledku nižšího růstu příjmů z práce a podnikání a vyšší inflace. V reálné spotřebě domácností by se pak v roce 2020 mělo projevit vyšší zdanění tabákových výrobků a lihovin. Růst výdajů domácností na konečnou spotřebu by měl dále brzdit pokračující nárůst míry úspor, ovšem méně výrazně než

v roce 2018. Proto by reálná spotřeba domácností měla v porovnání s dynamikou disponibilního důchodu zpomalit méně, a to na 2,6 % v roce 2019 a 2,4 % v roce 2020. V dalších letech by růst spotřeby domácností mohl vlivem nižší dynamiky disponibilního důchodu dosáhnout 2,4 % v roce 2021, resp. 2,1 % v roce 2022. S ohledem na cenový vývoj by se nominální růst spotřeby domácností měl postupně zpomalovat, a to z 5,6 % v roce 2019 na 4,0 % v roce 2022.

Růst reálné **spotřeby sektoru vládních institucí** by letos mohl primárně kvůli vyšší zaměstnanosti dosáhnout 2,4 %, ve zbytku horizontu makroekonomického rámce by se měl pohybovat těsně pod 2 %. V nominálním vyjádření by se výdaje vládních institucí na konečnou spotřebu měly v letošním roce zvýšit o 6,9 %, v dalších letech pak o 4,3 % ročně. K jejich růstu bude přispívat zejména vývoj náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí, v menší míře pak také dynamika mezispotřeby a naturálních sociálních dávek.

Očekávané výrazné snížení dynamiky **tvorby hrubého fixního kapitálu** ze 7,2 % v roce 2018 na 2,5 % v roce 2019 odráží méně uvolněné měnové podmínky v úrokové složce a pomalejší růst ekonomik hlavních obchodních partnerů. Zpomalit by však měly i investice sektoru vládních institucí. Zejména u nich představuje výše investic z roku 2018 vysokou srovnávací základnu, a to nejenom z titulu rozpočtovaných částek, ale i skutečnosti, že prostředky z fondů Evropské unie alokované pro roky 2014 a 2015 bylo možné čerpat jen do konce minulého roku. V letech 2020 a 2021 by celkové investice mohly růst obdobným tempem jako v roce letošním, v roce 2022 by se díky dočerpávání prostředků z finanční perspektivy 2014–2020 jejich dynamika mohla zvýšit na 2,6 %. Pozitivně by na vývoj investic měla působit investiční aktivita jak soukromého sektoru, tak vládních institucí. Soukromé investice stimuluje mírně nadprůměrné využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu a pokračující, byť pozvolnější, hospodářský růst v zahraničí. Rovněž přetrvávající nedostatek zaměstnanců a klesající relativní cena kapitálu vůči ceně práce motivují firmy k investicím zvyšujícím produktivitu. Měnové podmínky by na investiční aktivitu měly působit téměř neutrálně. Soukromé investice by naopak mohlo zbrzdit naplnění některých výrazně negativních rizik ve vnějším prostředí. U investic sektoru vládních institucí počítáme

s růstem investičních výdajů financovaných z národních zdrojů. Výrazné riziko směrem vzhůru představují plánované akvizice armádní techniky v hodnotě přes 80 mld. Kč.

Dynamika **vývozu zboží a služeb** by v roce 2019 měla být oproti předchozímu roku nižší vlivem poklesu exportní výkonnosti, na níž se mimo jiné negativně podepsal pokles výroby automobilů v 1. polovině 2019. Vývoj exportní výkonnosti rovněž odráží rostoucí jednotkové náklady práce, očekávané posilování koruny a nedostatek kvalifikované pracovní síly. Opačným směrem naopak na vývoz zboží působí růst exportních trhů ovlivněný zejména silnými dovozy do Spojeného království, kde může jít o předzásobení v souvislosti s riziky vystoupení z EU. Očekáváme, že se vývoz zboží a služeb v roce 2019 zvýší o 3,6 %. V souvislosti se zpomalením růstu exportních trhů v roce 2020 vlivem nižší dynamiky dovozní náročnosti (dané odezněním silných dovozů do Spojeného království) počítáme s růstem vývozu o 3,3 %. Zpomalení vývozu a dovozně náročné investiční poptávky se odrazí v nižším tempu **dovozu zboží a služeb**. Dovoz tak letos i v příštím roce pravděpodobně vzroste o 3,4 %.

Česká ekonomika se již od poloviny roku 2017 pohybuje mírně nad svým potenciálem, **produkční mezera** je víceméně stabilní na úrovni okolo 1,6 % potenciálního produktu. Vzhledem k predikci hospodářského růstu a předpokládanému vývoji potenciálního produktu by v horizontu makroekonomického rámce mělo dojít k pozvolnému uzavření produkční mezery.

Růst **nominálního HDP** je dán vývojem reálného ekonomického výkonu a cenové složky HDP. Deflátor hrubých domácích výdajů by v tomto roce mohl vzrůst o 3,0 %, v letech 2020–2022 by jeho dynamika mohla být přibližně o 1 p. b. nižší. Dominantním faktorem bude vývoj deflátoru spotřeby domácností (odrážející vývoj spotřebitelských cen, viz níže) a deflátoru spotřeby sektoru vládních institucí, jehož růst bude do značné míry determinován dynamikou náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí. Směnné relace by se letos mohly zlepšit o 0,2 %, v dalších letech by se měly dále zvyšovat o 0,3 % ročně. Na směnné relace bude mít klíčový vliv vývoj ceny ropy a měnového kurzu. V úhrnu by tak růst nominálního HDP mohl letos dosáhnout 5,6 % a dále by se měl postupně zpomalit ze 4,5 % v roce 2020 na 4,1 % v roce 2022.

2.2.2 Spotřebitelské ceny

V první polovině roku 2019 se ve vývoji **spotřebitelských cen** promítly postupně narůstající ceny potravin a nealkoholických nápojů, stejně jako regulovaných cen (především elektřiny). Silně proinflačně by po celý rok měla působit pokračující výrazná dynamika jednotkových nákladů práce a zvyšující se spotřeba domácností v prostředí kladné produkční mezery. Cena

ropy by měla mít protiinflační efekt, vývoj měnového kurzu pak přibližně neutrální.

Předpokládaným hlavním faktorem v roce 2020 budou oslabené poptávkové inflační tlaky plynoucí ze zpomalení nárůstu příjmů domácností a jejich poptávky. Mírně protiinflačně by měla působit cena ropy a posílení české koruny k oběma hlavním světovým měnám. Vý-

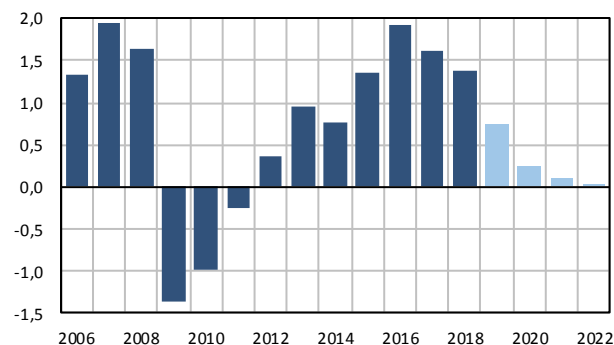
voj cen bude také ovlivněn změnami nepřímých daní, jejichž celkový vliv bude mírně proinflační. Dopad přesunu vybraných cenových reprezentantů do druhé snížené sazby daně z přidané hodnoty by měl být více než kompenzován zvýšením spotřebních daní z tabákových výrobků a lihu. Průměrná míra inflace by mohla v roce 2019 mírně zrychlit na 2,7 % a v roce 2020 klesnout na 2,4 %. V letech 2021–2022 by se míra inflace mohla pohybovat těsně pod 2% inflačním cílem České národní banky.

2.2.3 Trh práce

Demografický a ekonomický vývoj se odráží v napjaté situaci na trhu práce. Vysoká poptávka po pracovní síle naráží na nedostatek dostupných uchazečů, což vede k mimořádně vysokému počtu volných pracovních míst. Nedostatek pracovníků, i přes značné nárůsty participace, představuje významnou překážku pro extenzivní ekonomický růst.

V souvislosti se snížením dynamiky hospodářského růstu a velmi omezeným prostorem pro vyšší zapojení pracovní síly očekáváme v roce 2019 zpomalení růstu **zaměstnanosti** (metodika Výběrového šetření pracovních sil) na 0,7 %. Pro roky 2020–2022 počítáme s pouze nepatrnými nárůsty zaměstnanosti okolo 0,2 % ročně. Její dynamika by měla být podpořena prodlužováním statistického i efektivního věku odchodu do důchodu a zapojením dosud neaktivních osob v důsledku rostoucí ceny práce. Pozitivní efekt posunu struktury populace ve prospěch věkových skupin s přirozeně vysokou mírou participace (40–50 let) by měl v horizontu výhledu postupně odeznívat.

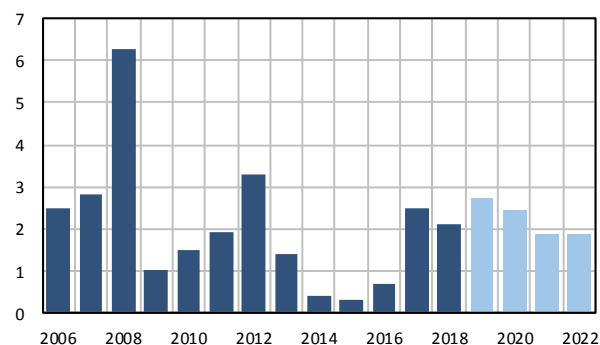
Graf č. 6 Zaměstnanosti (růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Míra nezaměstnanosti (Výběrové šetření pracovních sil) se vlivem výše uvedených faktorů pohybuje okolo 2 %, což je v historickém i mezinárodním kontextu extrémně nízká hodnota. Možnosti pro její další pokles jsou již značně omezené a týkají se převážně osob vyššího věku

Graf č. 5 Spotřebitelské ceny (průměrná míra inflace v %)

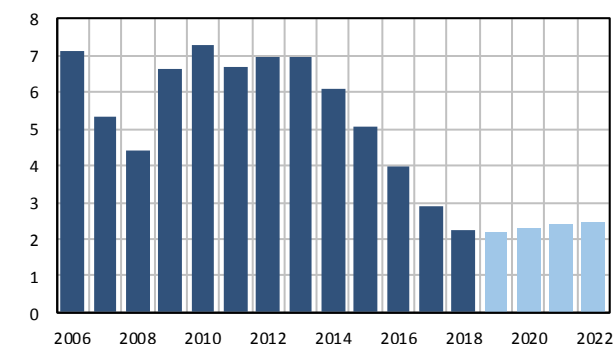

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

či s nízkou kvalifikací. Očekáváme, že míra nezaměstnanosti v roce 2019 dosáhne v průměru 2,2 %.

V návaznosti na postupné zpomalování růstu ekonomiky a částečně i v důsledku předchozích investic ke zvýšení produktivity by růst poptávky po práci měl slábnout. Nabídka práce by však vlivem demografických a strukturálních faktorů (zvyšování statistického věku odchodu do důchodu) měla růst rychleji než poptávka. Míra nezaměstnanosti v roce 2020 by tak mohla činit 2,3 % a v horizontu makroekonomického rámce mírně stoupnout na 2,5 %. S uzavíráním produkční mezery se tedy míra nezaměstnanosti bude přibližovat její dlouhodobé přirozené úrovni. Výraznějšímu zvýšení míry nezaměstnanosti by mělo bránit vysoké množství volných pracovních míst a také nezanedbatelný počet zahraničních pracovníků.

Graf č. 7 Míra nezaměstnanosti (v % pracovní síly)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

S nerovnováhami na trhu práce koresponduje vysoké tempo růstu **objemu mezd a platů**. Dynamika výdělků je navíc podpořena zvyšováním minimální a zaručené mzdy a navýšením platových tarifů v sektoru vládních institucí (zejména ve školství). Díky těmto faktorům by v roce 2019 růst objemu mezd a platů mohl dosáhnout 7,4 %. Pozitivním dopadem je nárůst disponibilního důchodu domácností, jejich spotřeby a finanční kondice. Na druhou stranu rychle rostoucí mzdy snižují nákladovou konkurenceschopnost firem. Ty jsou tímto motivovány

k investicím zvyšujícím produktivitu práce, což na trhu práce může mít krátkodobě negativní důsledky.

Oslabení růstu poptávky po práci a investice zaměřené na vyšší produktivitu práce by se měly v roce 2020 projevovat pomalejším zvyšováním počtu zaměstnanců i jejich průměrné mzdy. Nárůst objemu mezd a platů by mohl zpomalit na 5,9 % a v horizontu výhledu postupně k 5 % hladině. Případná výraznější dynamika platů v sektoru vládních institucí je rizikem směrem k vyššímu růstu výdělků, v opačném směru by mohl působit rychlejší postup automatizace a robotizace. Podíl náhrad zaměstnancům na HDP by měl na konci výhledu dosáhnout 45,2 %, což by byla nejvyšší hodnota v historii České republiky, stále však nevybočuje v rámci mezinárodního srovnání a souvisí s konvergencí ekonomiky.

2.2.4 Vztahy k zahraničí

Běžný účet platební bilance zaznamenal v roce 2018 již pátý přebytek v řadě. Kladné saldo dosáhlo 0,3 % HDP a oproti předchozímu roku se zhoršilo o 1,4 p. b.

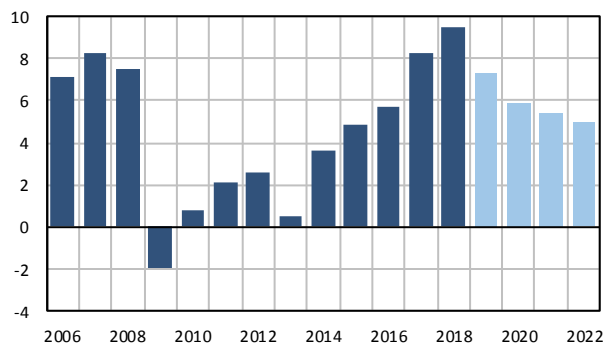
Dominantní roli sehrála bilance **obchodu se zbožím**. Její přebytek se z 5,1 % HDP v roce 2017 snížil na 4,1 % HDP. Výraznou roli sehrál výpadek ve vývozu motorových vozidel vlivem opožděných homologací nových modelů při počátku platnosti přísnějších emisních norem. Za poklesem přebytku stály rovněž faktory na straně dovozu, hlavně silná poptávka po zboží investičního charakteru daná pozicí ekonomiky v hospodářském cyklu a fází v rámci aktuálního programového období u fondů Evropské unie. To se projevilo i ve výrazném snížení příspěvku salda obchodní bilance k růstu reálného HDP z 0,8 p. b. na -0,5 p. b.

Saldo **bilance služeb** se snížilo o 0,2 p. b. na 2,1 % HDP, především vlivem mimořádně vysokého dovozu služeb v oblasti poradenství a výzkumu a vývoje.

Dlouhodobě deficitní bilance **prvotních důchodů** se rovněž zhoršila o 0,2 p. b. na -5,3 % HDP. Hrubý odliv dividend do zahraničí činil 4,8 % HDP, zisky z přímých zahraničních investic reinvestované v ČR dosáhly 2,8 % HDP a odliv důchodů z ostatních investic (včetně portfoliových) v ČR tvořil 1,0 % HDP. Kompenzace výnosy z českých investic v zahraničí byla zatím poměrně malá (2,6 % HDP). Mírné přebytky byly rovněž dosaženy u salda náhrad zaměstnancům (0,6 % HDP) a tzv. ostatních důchodů, které zachycují vztahy k Evropské unii v rámci prvotních důchodů (0,4 % HDP). Součet přebytků bilancí zboží a služeb od roku 2014 převyšuje schodek prvotních důchodů.

Bilance **druhotných důchodů** se zlepšila o 0,3 p. b. na -0,7 % HDP, a to v převážné míře v oblasti čistých plateb do rozpočtu Evropské unie vykazovaných v rámci druhotných důchodů.

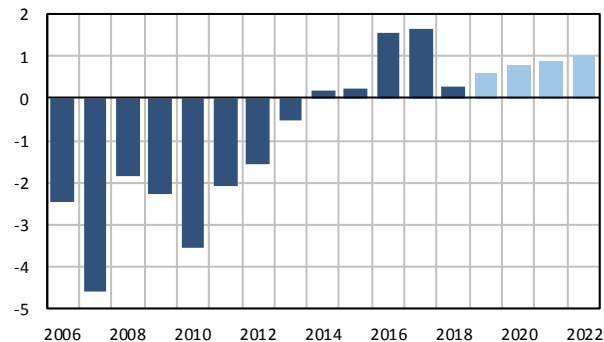
Graf č. 8 Objem mezd a platů (domácí koncept, růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Dosavadní výsledky naznačují, že by vzhledem k odeznění jednorázových faktorů v podobě problémů automobilů s implementací nové emisní normy v roce 2018 a zrychlení růstu hlavních obchodních partnerů mohlo v roce 2019 dojít k mírnému navýšení kladného salda bilance zboží na 4,2 % HDP. V dalších letech by měl být přebytek obchodní bilance v poměru k HDP i vlivem mírného zpomalení růstu domácí poptávky víceméně stabilní.

Graf č. 9 Saldo běžného účtu platební bilance (v % HDP)

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

S ohledem na odeznění jednorázových faktorů v podobě výrazného nárůstu dovozu služeb v oblasti poradenství a výzkumu a vývoje v roce 2018 a předpokládané pozvolné zrychlování ekonomického růstu v zahraničí by se přebytek bilance služeb mohl v letošním roce zvýšit na 2,4 % HDP a v roce 2020 dále na 2,5 % HDP. Pro roky 2021 a 2022 pak očekáváme téměř stabilní saldo v poměru k HDP.

V návaznosti na predikci trhu práce počítáme s tím, že posun v rozdělení HDP od čistého zisku firem ve prospěch náhrad zaměstnancům bude pokračovat. To by mělo ovlivnit též ziskovost firem pod zahraniční kontrolou. Deficit bilance prvotních důchodů by se tak letos mohl mírně snížit na 5,2 % HDP a na této úrovni by mohl

setrvat i v letech 2020 a 2021. V roce 2022 by pak měl dále mírně klesnout na 5,1 % HDP.

Ve výsledku by se tak kladné saldo běžného účtu platební bilance mělo v horizontu makroekonomického rámce

postupně zvyšovat, a to z 0,6 % HDP v roce 2019 na 1,0 % HDP v roce 2022.

2.3 Nezávislé ověření makroekonomického rámce

2.3.1 Zhodnocení makroekonomické rámce Výborem pro rozpočtové prognózy

Výbor pro rozpočtové prognózy posoudil 29. srpna 2019 na svém zasedání v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, Makroekonomickou predikci České republiky Ministerstva financí ze srpna 2019, z níž vychází tento makroekonomický rámec, z hlediska pravděpodobnosti jejího naplnění a vhodnosti použití v rozpočtovém procesu. Výbor vyhodnotil makroekonomickou prognózu jako realistickou.

Při poměrně velké různorodosti názorů na vývoj dílčích makroekonomických parametrů a naplnění rizik s nimi spojených se většina přítomných členů Výboru shodovala, že se makroekonomická prognóza ministerstva jeví jako vnitřně konsistentní a v klíčových parametrech odpovídá jejich očekávání.

2.3.2 Monitoring prognóz

Ministerstvo financí monitoruje makroekonomické prognózy ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 16 institucí, z čehož 11 institucí je tuzemských (Česká národní banka, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Hospodářská komora, domácí banky a investiční společnosti), ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Mezinárodní měnový fond aj.).

Ve většině případů nevybočuje scénář makroekonomického rámce z intervalu sledovaných prognóz. U reálného

růstu HDP se pohybuje v jeho spodní polovině pravděpodobně v důsledku většího zohlednění výrazných rizik. Naopak u míry inflace je scénář rámce v roce 2019 na horní hraně intervalu vlivem zachycení aktuálního vývoje v červenci 2019 a pro rok 2020 je dokonce nad ní. Pravděpodobnou příčinou je to, že sledované prognózy zřejmě ještě neobsahují zvýšení spotřebních daní z tabáku a lihu. Rozpočtově nejdůležitější prognóza růstu průměrné mzdy je v blízkosti průměru sledovaných institucí. U běžného účtu MF ČR očekává mírně vyšší přebytek oproti průměru sledovaných institucí, a to zejména díky zvýšení kladného salda bilance zboží.

Tabulka č. 2 Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami

	HDP (růst v %)		Míra inflace (v %)		Prům. mzda (růst v %)		Běžný účet (v % HDP)	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
České instituce	2,5	2,4	2,6	2,1	7,0	5,5	0,4	0,4
Zahraniční instituce	2,7	2,5	2,5	2,1	.	.	0,1	0,0
Průměr celého souboru	2,6	2,5	2,6	2,1	7,0	5,5	0,3	0,3
minimum	2,3	2,0	2,3	1,7	6,5	5,0	-0,6	-0,8
maximum	2,9	2,9	2,8	2,7	7,4	6,1	1,3	0,9
MF ČR	2,4	2,2	2,7	2,4	7,1	5,7	0,6	0,8

3 Fiskální politika a veřejné finance

Fiskální pozice České republiky zůstává i nadále příznivá. V roce 2018 skončilo hospodaření sektoru vládních institucí přebytkem ve výši 0,9 % HDP, přičemž strukturální saldo dosáhlo kladné hodnoty 0,4 % HDP. Za predikovaného makroekonomického vývoje by měly české veřejné finance zůstat v přebytku i v letošním a příštím roce, se strukturálními saldy okolo vyrovnaných hodnot. Dle očekávaného makroekonomického vývoje a rozpočtových dopadů vládních politik odhadujeme, že by strukturální saldo mělo na konci horizontu výhledu dosáhnout hodnoty -0,4 % HDP. Nastavení fiskální politiky je tak pro období budoucího ekonomického vývoje možné charakterizovat spíše jako neutrální až mírně expanzivní, což je plně v souladu s realitou zpomalování ekonomického růstu.

Od února 2017 je účinný soubor právních předpisů, který má zajistit zdravý a udržitelný vývoj veřejných financí. Přinesl výrazné změny v oblasti fiskálních pravidel a v rámci nich odlišný způsob stanovení výdajových rámců pro státní rozpočet a státní fondy.

Důležitým indikátorem pozice ekonomiky v rámci hospodářského cyklu je produkční mezera, která vyjadřuje rozdíl mezi skutečnou úrovní ekonomického výkonu a úrovní optimálně využívaných disponibilních zdrojů (rovnovážnou). Dle výpočtů MF ČR dosáhla produkční mezera svého vrcholu v roce 2018 (1,6 % potenciálního produktu), následně by mělo docházet k jejímu postupnému uzavírání. Taková makroekonomická situace implikuje možnost mírné expanze skrze veřejné finance. Přístupy, které MF ČR používá k identifikaci nastavení fiskální politiky (fiskální impuls a změna strukturálního salda, tj. fiskální úsilí), ukazují na neutrální až mírně expanzivní

fiskální politiku, tedy nastavení v současné době ekonomicky plně racionální.

Z hospodářsko-politického hlediska má působení fiskální politiky zásadní význam hned v několika rovinách. Jde nejen o přímý vliv na agregátní poptávku nebo na agregátní nabídku, ale rovněž o vliv očekávání a nastavení z hlediska udržitelnosti veřejných financí. Udržitelnost veřejných financí souvisí především se strukturálním saldem, tedy saldem očištěným o vliv hospodářského cyklu a jednorázových či jiných přechodných operací. Svou konstrukcí by tak strukturální saldo nemělo brát v úvahu cyklické výkyvy v ekonomice, ale soustředit se na pravou podstatu, strukturu, hospodaření veřejných financí. Souvisejícím aspektem udržitelnosti jsou změny v příjmech a výdajích v důsledku podstatných demografických změn ve struktuře populace. Projektovaný nárůst výdajů v delším období by měl vést k vytvoření dostatečné fiskální rezervy, která pomůže čelit budoucím výzvám veřejných financí. Obě složky dlouhodobé udržitelnosti jsou promítnuty v tzv. střednědobém rozpočtovém cíli. Střednědobý rozpočtový cíl stanovuje limit pro strukturální hospodaření veřejných financí, aby nebyla ohrožena dlouhodobá udržitelnost jak vlivem aktuálního nesouladu strukturálních příjmů a výdajů, tak i vlivem změny dlouhodobých výdajů. Limit střednědobého rozpočtového cíle proto představuje v ČR základní parametr při odvození výdajových rámců pro státní rozpočet a státní fondy a odpovídá hodnotě strukturálního salda -0,75 % HDP. ČR svůj střednědobý rozpočtový cíl v posledních letech vždy plnila, stejně tak jeho plnění predikujeme i v následujících letech.

Tabulka č. 3 Saldo a dluh sektoru vládních institucí

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		SK	SK	SK	SK	SK	SK	SK	SK	predikce	predikce	výhled	výhled
Saldo	% HDP	-2,7	-3,9	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,6	0,9	0,3	0,4	-0,1	-0,4
Strukturální saldo	% HDP	-2,3	-1,2	0,4	-0,8	-0,6	1,0	1,1	0,4	-0,1	-0,2	-0,2	-0,4
Dluh	% HDP	39,8	44,5	44,9	42,2	40,0	36,8	34,7	32,6	31,3	30,7	30,2	29,7

3.1 Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019

Očekávané výsledky hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019 odráží ekonomický vývoj a záměry vlády, především pak na úrovni státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů. Pro rok 2019 odhadujeme, že hospodaření sektoru vládních institucí dosáhne přebytku ve výši 0,3 % HDP. Přebytěk však pravděpodobně nebude rovnoměrně rozložen. Záporné saldo ústředních vládních institucí by mělo být převáženo kladným výsledkem hospodaření místních vládních institucí a zdravotních pojišťoven. Z pohledu strukturálního salda by

mělo dojít k poklesu přebytku z 0,4 % HDP v roce 2018 na hodnotu -0,1 % HDP v roce 2019.

V meziročním porovnání bude nižší přebytěk sektoru vládních institucí dán předstihem růstu výdajů před vývojem příjmové strany veřejných rozpočtů. Nicméně i přes mírné meziroční zpomalení zůstává i nadále vysoká dynamika daňových příjmů včetně příspěvků na sociální zabezpečení.

Očekáváme, že výnosy daní a příspěvků na sociální zabezpečení vzrostou v roce 2019 o 5,8 %. V meziročním

srovnání by se nejrychleji měly vyvíjet důchodové daně, zejména pak výnos daně z příjmů fyzických osob (vyšší o 10,3 %). Pozitivně by je měl ovlivnit jak nárůst průměrné mzdy tažený situací na trhu práce a dalším zvýšením minimální a zaručené mzdy, tak růst zaměstnanosti. Faktory ve mzdové oblasti a vývoj ekonomiky by spolu s více než 5% zvýšením vyměřovacího základu u platby za státního pojištění měly být určující také pro růst příspěvků na sociální zabezpečení. Výnos daně z přidané hodnoty by měl vzrůst o 4,8 %, celkové daně z výroby a dovozu pak o 3,3 %. Růst daně z příjmů právnických osob by měl zpomalit na 3,4 %. Do výsledků hospodaření firem se promítnou vyšší náklady na mzdy a také stagnace dynamiky nominálního HDP. Pokud jde o ostatní příjmy, odhadujeme zvýšení kapitálových transferů, a to především díky předpokladu dalšího nárůstu realizace projektů spolufinancovaných z fondů EU.

Výdaje sektoru vládních institucí by měly meziročně vzrůst o 7,4 %. Předpokládáný růst spotřeby vládních institucí by měl oproti minulému roku zpomalit, přesto by

měl činit kolem 7 %, zvláště díky vysoké dynamice růstu náhrad zaměstnancům (10,0 %). V meziročním porovnání lze očekávat zmírnění růstu mezispotřeby, neboť se již nepředpokládá tak vysoká dynamika nákupů spolufinancovaných z fondů Evropské unie. Citelné navýšení lze očekávat v oblasti peněžitých dávek sociálního zabezpečení, neboť reflektují schválená opatření (zejména v oblasti dávek důchodového pojištění) a také ekonomický vývoj. Pro rok 2019 tak odhadujeme jejich růst na 7,3 %. Investiční výdaje předpokládáme o téměř 10 % vyšší, meziroční růst investic však výrazně zpomalí vlivem snížení dynamiky investičních výdajů financovaných jak z evropských, tak národních zdrojů. Úrokové náklady očekáváme meziročně o 4,3 % vyšší.

Odhadovaný výsledek hospodaření sektoru vládních institucí by se měl odrazit v pokračujícím poklesu relativní výše dluhu v poměru k HDP, započatým v roce 2014. Na konci roku 2019 predikujeme o téměř 1,2 p. b. nižší relativní výši zadlužení než v roce 2018, a to na úrovni 31,3 % HDP.

3.2 Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2020

Kladného salda hospodaření sektoru vládních institucí by mělo být dosaženo i v roce 2020, kdy počítáme s mírným zvýšením přebytku na 0,4 % HDP.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí by dle predikce měly v roce 2020 vzrůst o 5,7 %. Stále poměrně silný růst by si měla zachovat daň z příjmů fyzických osob, jejíž tempo se v posledních letech pohybovalo nad 10 %. Zvýšení o 7,5 % pro rok 2020 reflektuje postupné zpomalování růstu objemu mezd a platů v ekonomice. Podobné faktory rovněž ovlivňují příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení, jejichž růst je odhadován na téměř 6 %. Daň z příjmů právnických osob by vzhledem k predikci růstu hrubého provozního přebytku, fiskálním efektům poslední fáze elektronické evidence tržeb a dalších diskrečních opatření měla růst mírně nad 6 %. Dynamika daní ze spotřeby by měla být ovlivněna, kromě svých makroekonomických základů spotřeby domácností, vládních institucí a některých investic, zejména schválenými efekty diskrečních opatření jak v oblasti spotřebních daní (zvýšení sazeb u tabákových výrobků a lihovin), tak v oblasti daně z přidané hodnoty (posun lhůty na výplatu konkludentních odpočtů, spuštění elektronické evidence tržeb pro subjekty nezařazené do prvních dvou vln nebo přesun některých druhů zboží a služeb do nižší sazby). Daně ze spotřeby by tak celkem měly v roce 2020 zaznamenat nárůst o 8 %.

Zvolnění dynamiky celkových výdajů na 5,3 % je částečně dáno predikcí nižšího tempa výdajů na konečnou spotřebu vládních institucí, které by mělo mírně převýšit 4 %. Náhrady zaměstnancům v sektoru vládních institucí by měly výrazně zpomalit vlivem nižšího nárůstu tarifů, stejně tak prováděnou racionalizací v počtu pracovních míst. Naturální sociální dávky by měly mít v roce 2020

nižší tempo než v letošním roce, což je dáno hlavně zavedením 75% slev na jízdné v autobusech a vlacích pro žáky, studenty do 26 let a seniory starší 65 let v druhé polovině roku 2018, a tedy zvýšením dynamiky v letech 2018 a 2019. Růst mezispotřeby těsně nad 3 % je v porovnání s rokem 2019 mírně nižší primárně v důsledku nižší očekávané míry inflace.

V oblasti peněžitých dávek sociálního zabezpečení počítáme v roce 2020 s citelným navýšením, zejména díky růstu výdajů na výplatu důchodů. Schválená valorizace důchodů v průměru o 900 Kč by měla zatížit výdajovou stranu o částku kolem 33 mld. Kč. Dopad na výdaje bude mít i zvýšení rodičovského příspěvku z 220 tis. Kč na 300 tis. Kč v celkové výši 8,6 mld. Kč. Konečně peněžitá sociální dávky budou v roce 2020 ovlivněny částečně zvýšením příspěvku na péči pro osoby v třetím a čtvrtém stupni závislosti ve výši 1,9 mld. Kč. Ve vývoji dávek sociálního zabezpečení se v metodice ESA 2010 odráží i růst platby za státního pojištění o cca 3,5 mld. Kč na rok 2020. V důsledku ekonomického vývoje a zejména uvedených diskrečních opatření by růst peněžitých sociálních dávek měl zaznamenat obdobnou výši jako v roce 2019, 7,3 %.

U výdajů na investice do fixních aktiv spolufinancovaných z fondů EU očekáváme postupný návrat na jejich běžnou úroveň. Dynamika celkových investic by v roce 2020 mohla dosáhnout 6,5 %, čímž by si investice vládních institucí zachovaly v relativním vyjádření výši 4,3 % HDP.

Úrokové výdaje by měly vlivem predikované výše hospodaření sektoru vládních institucí a vývoje úrokových

měří mírně vzrůst. V poměrovém vyjádření by však měly Aktuální fáze hospodářského cyklu působit na výsledky hospodaření sektoru vládních institucí pozitivně. Po očištění o vliv hospodářského cyklu a o jednorázové či jiné přechodné operace by měla výše strukturálního salda pro rok 2020 činit -0,2 % HDP. Vzhledem k pouze nepatrnému meziročnímu poklesu je možné označit nastave-

setrvat na hodnotě 0,7 % HDP.

ní fiskální politiky pro tento rok jako neutrální resp. velmi mírně expanzivní.

Dluh sektoru vládních institucí by měl v roce 2020 v poměrovém vyjádření klesnout o 0,6 p. b. na hodnotu 30,7 % HDP.

3.3 Výhled hospodaření sektoru vládních institucí v letech 2021 a 2022

V dalších letech by mělo saldo sektoru vládních institucí mírně klesat, na konci výhledu očekáváme deficit ve výši 0,4 % HDP. Výhled na roky 2021 a 2022 je daný především autonomním makroekonomickým vývojem.

Na stranu příjmů veřejných rozpočtů bude působit v první řadě predikovaný růst spotřeby domácností, částečně vládních institucí či některých investičních výdajů, na druhé straně růst objemu mezd a platů v ekonomice. Vlivem těchto faktorů by celkové daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení měly růst v průměru tempem 3,7 %. Na straně výdajů bude na dynamiku peněžitých sociálních dávek působit zejména vládní cíl dosažení průměrné výše starobního důchodu ve výši 15 tis. Kč pro rok 2021, v roce 2022 pak očekávaný vývoj cen a průměrných výdělků. U náhrad zaměstnancům v sektoru vládních institucí očekáváme stabilní nárůst tažený růstem platů ve školství. Mezi spotřebou by měla nadále růst stabilním tempem okolo 3 %, naturální sociální dávky

kolem 4 % v souladu s klesající dynamikou růstu objemu mezd a platů v ekonomice. Investiční výdaje by měly pokračovat přibližně 7 až 8% tempem s mírným zrychlením na konci horizontu v souladu s cyklem finanční perspektivy 2014–2020. Úrokové výdaje predikujeme, že vzroste v poměru na HDP na hodnotu 0,8 % na konci horizontu výhledu.

Hospodaření sektoru vládních institucí by se rovněž dále mělo odrazit ve vývoji jeho zadlužení. Dluh v poměru k HDP by se měl z hodnoty 30,7 % v roce 2020 snížit na 29,7 % v roce 2022.

Strukturální saldo by v celém výhledu mělo dosahovat mírně záporných hodnot, na konci horizontu výhledu počítáme s jeho výší kolem -0,4 % HDP. V období výhledu lze fiskální politiku, i přes nejistoty spojené s odhady produkční mezery ve střednědobém horizontu a způsob výpočtu strukturálního salda, hodnotit jako mírně expanzivní.

B Výdajový rámec a jeho úprava

4 Výdajový rámec na rok 2020 až 2022

Způsob určení výdajových rámců se odvíjí od tzv. střednědobého rozpočtového cíle, jenž vychází ze salda upraveného o vlivy hospodářského cyklu a jednorázová či jiná přechodná opatření, tedy z konceptu strukturálního salda. Střednědobý rozpočtový cíl, kterým je pro Českou republiku podle aktuálních výpočtů Evropské komise saldo ve výši $-0,75\%$ hrubého domácího produktu, by měl zabezpečit dlouhodobě udržitelné hospodaření celého sektoru vládních institucí, stejně jako prostor pro působení automatických stabilizátorů. Konstrukce fiskálního pravidla, vycházející ze zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, je založena na principu proticyklického a omezujícího nastavení fiskální politiky.

Aplikaci a popis odvození výdajových rámců na období tří let obsahuje Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí ČR na roky 2020–2022 (dále jen „Strategie“), schválená vládou dne 29. dubna 2019 jako závazný dokument pro přípravu návrhu státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a jejich střednědobých výhledů.

Při vypracování Strategie se Ministerstvo financí řídilo metodickými postupy, které byly diskutovány a odsouhlaseny Národní rozpočtovou radou. Způsob aplikace dohodnutých postupů pak Národní rozpočtová rada ověřila svým stanoviskem č. 3/2019 ze dne 16. dubna 2019.

Pro výdajový rámec na následující tři roky je klíčová prognóza makroekonomického vývoje, stejně jako příjmů a výdajů veřejných institucí. Aktualizované výdajové rámce vychází z makroekonomické predikce Ministerstva financí ze srpna 2019. Aby byly uvedené prognózy založeny na co nejpravděpodobnějším či omezitějším makroekonomickém a fiskálním scénáři, byly makroekonomická predikce a predikce příjmů posouzeny dne 29. srpna 2019 Výborem pro rozpočtové prognózy. Ten ve svém stanovisku konstatoval, že makroekonomická predikce a prognóza příjmů na roky 2019 a 2020 je založena na realistickém scénáři. V případě predikce příjmů však své hodnocení podmínil přijetím všech navrhovaných legislativních změn, se kterými návrh státního rozpočtu počítá.

5 Úprava výdajových rámců na roky 2020 až 2022

Výdajové rámce jsou odvozovány z celkového salda sektoru vládních institucí v mezinárodně srovnatelné akruální metodice Evropského systému národních a regionálních účtů (ESA 2010), které je upraveno o očekávaný vliv hospodářského cyklu a případná jednorázová či jiná přechodná opatření. Odečtením predikované výše strukturálních sald všech ostatních jednotek sektoru vládních institucí mimo státní rozpočet a státní fondy je získána očekávaná výše strukturálního salda státního rozpočtu a státních fondů. K němu jsou přičteny cyklické příjmy státního rozpočtu a státních fondů a saldo očekávaných jednorázových operací, čímž je odvozeno aktuální saldo státního rozpočtu a státních fondů. Výdajové rámce na hotovostní bázi pak vzniknou odečtením metodických úprav, které odlišují aktuální a hotovostní pojetí transakcí, a zohledněním predikovaných konsolidovaných hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platných předpisů, umožňuje Ministerstvu financí, aby částky stanovené v Strategii byly pro návrh státního rozpočtu České republiky a rozpočtů státních fondů či jejich střednědobých výhledů aktualizovány o následující taxativní výčet:

- a) změnu prognózovaných celkových příjmů včetně příjmů prostředků z rozpočtu EU a z finančních mechanismů na příslušný rok upravených o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací,
- b) vliv významného zhoršení ekonomického vývoje, pokud Ministerstvo financí předpokládá v daném čtvrtletí meziroční pokles reálného HDP o nejméně 3 %,
- c) vliv zhoršování bezpečnostní situace státu spojené s vyhlášením mimořádných opatření vládou ke zvýšení jeho obranyschopnosti,
- d) vliv odstraňování následků živelních pohrom,
- e) 0,3 % této částky, jestliže je to třeba k tomu, aby byly vzaty v úvahu vlivy, s kterými se při stanovení této částky nepočítalo.

Na rok 2020 schválila vláda ČR svým usnesením č. 278 o Rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí ČR hotovostní konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu ČR a státních fondů ve výši 1 598 mld. Kč. Tento rámec se tedy ve výše uvedených intencích upraví následovně.

V oblasti predikce makroekonomického vývoje (Tabulka č. 4) došlo mezi dubnem a srpnem pouze k relativně malým změnám, přičemž odhad růstu pro rok 2020 byl snížen o 0,2 p. b., pro roky 2021 a 2022 pak o 0,1 p. b. V nominálním vyjádření byl růst hrubého domácího produktu naopak v letech 2019 a 2020 o 0,1 p. b. zvýšen, za-

tímco v dalších letech ve stejném rozsahu naopak snížen. Z hlediska makroekonomických základů jednotlivých příjmových položek došlo k úpravě spotřeby domácností (zvýšení o 0,4 p. b. v roce 2020 vlivem vyšší očekávané inflace, v letech výhledu zvýšení o 0,1 p. b.) a objemu mezd a platů (snížení o 0,1 p. b. v roce 2019, v letech 2020 až 2022 beze změny). Nadto predikce příjmů obsahuje některá nová schválená opatření, zejména pak vyšší sazby spotřebních daní a dopady novely daňového řádu vlivem posunu termínu výplaty tzv. konkludentních odpočtů. Aktualizací makroekonomické predikce došlo i k nepatrné změně odhadu produkční mezery, která by se měla rychleji uzavřít. Rozdíly ve výši produkční mezery však dosahují 0,1 až 0,2 p. b. ve všech letech. Pomařejší predikovaná dynamika reálného HDP se totiž do potenciálního produktu transformuje pouze omezeně a navíc jen prostřednictvím některých položek. Pokles kladné produkční mezery tak z logiky fiskálního pravidla založeného na strukturálním saldu v případě dodatečných příjmů závislých na hospodářském cyklu výdajový rámec zvyšuje.

Odlíšná predikce hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů je založena nejenom na aktualizované makroekonomické predikci a nových diskrečních opatřeních, ale i na údajích z pokladního plnění, které byly v době zpracování predikce známy za sedm měsíců roku 2019. Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí ČR počítala s prostředky z EU a finančních mechanismů ve výši 90,0 mld. Kč, tato částka byla pro rok 2020 navýšena na 111,5 mld. Kč.

Na základě nové predikce příjmů státního rozpočtu a státních fondů je pak možné zvýšit výdajový rámec pro rok 2020 o 54,7 mld. Kč, přičemž téměř tři čtvrtiny tohoto zvýšení jdou na vrub daňovým příjmům včetně sociálního pojištění a zhruba jedna čtvrtina je navýšení ostatních příjmů (zejména prodej licencí v kapitole Český telekomunikační úřad ve výši 7 mld. Kč). V rámci daňových příjmů jde o nová diskreční opatření, jako novela daňového řádu (ta však celkový rámec ne-zvyšuje) nebo vyšší sazby u spotřebních daní na tabák a lihoviny. V letech výhledu pak dodatečné příjmy činí 45 až 50 mld. Kč.

Vliv hospodářského cyklu ve změně příjmů je pak odhadován na 0,2 mld. Kč v roce 2020, 0,1 mld. Kč v roce 2021 a vlivem uzavření produkční mezery zanedbatelný vliv v roce 2022.

Aktualizovaná výše konsolidovaného výdajového rámce státního rozpočtu a státních fondů na rok 2020 tak po zaokrouhlení na celé miliardy korun činí 1 658 mld. Kč. Výdajové rámce pro roky 2021 a 2022 jsou upraveny obdobným způsobem jako rok 2020 a nové rámce tak činí 1 706 mld. Kč pro rok 2021 a 1 779 mld. Kč pro rok 2022 (viz Tabulka č. 5).

Tabulka č. 4 Srovnání makroekonomických predikcí

		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
		predikce srpen 2019					predikce duben 2019				
Hrubý domácí produkt	mld. Kč, b.c.	5 329	5 627	5 880	6 127	6 381	5 304	5 595	5 839	6 090	6 344
Objem mezd a platů	růst v % b.c.	9,5	7,4	5,9	5,5	5,0	9,3	7,5	5,9	5,5	5,0
Hrubý domácí produkt	růst v % s.c.	3,0	2,4	2,2	2,2	2,1	2,9	2,4	2,4	2,3	2,2
Produkční mezera	% pot. produktu	1,6	1,1	0,6	0,3	0,0	1,7	1,2	0,8	0,5	0,1

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka č. 5 Souhrn změn výdajových rámců na roky 2020 až 2022 (v mld. Kč)

	2020	2021	2022
Konsolidovaný výdajový rámec dle usnesení vlády ČR č. 278/2019	1 598	1 661	1 730
Změna hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů *	54,7	45,0	49,2
Cyklická složka změny hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů	-0,2	-0,1	0,0
Vliv jednorázových opatření	-16,2	-	-
Změna odhadu příjmů z fondů Evropské unie a finančních mechanismů	21,5	-	-
Upravený konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů (po zaokrouhlení)	1 658	1 706	1 779

Poznámka: *) Mimo příjmy z EU a finančních mechanismů.

Zdroj: Usnesení vlády ČR č. 278/2019. Výpočty a predikce MF ČR

5.1 Soulad návrhu střednědobého výhledu na léta 2021 a 2022 s výdajovým rámcem

Z předloženého návrhu příjmů a výdajů kapitol státního rozpočtu a státních fondů vyplývá, že konsolidovaný střednědobý výdajový rámec pro státní rozpočet a státní fondy pro roky 2021 a 2022 je v souladu se schválenou

Rozpočtovou strategií sektoru veřejných institucí na roky 2020 až 2022 podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a podle zákona o rozpočtových pravidlech.

C Vývoj základních ukazatelů střednědobého výhledu v letech 2021 – 2022

6 Základní ukazatele státního rozpočtu ve střednědobém výhledu

6.1 Východiska zpracování střednědobého výhledu

- Programové prohlášení vlády České republiky;
 - Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2020 až 2022 podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, schválená usnesením vlády č. 278 ze dne 29. dubna 2019;
 - v příjmech a ve výdajích na rok 2021 a 2022 nejsou zahrnuty prostředky z rozpočtu EU a FM;
 - predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2022 zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2019, aktualizovaná 21. srpna 2019.
- Souhrnnou bilanci základních ukazatelů státního rozpočtu v letech 2015 - 2022 demonstruje následující tabulka.

Tabulka č. 6 Celkové příjmy, celkové výdaje a saldo státního rozpočtu v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
příjmy státního rozpočtu	1 061,1	1 122,6	1 196,5	1 284,0	1 371,4	1 466,6	1 516,9	1 579,7
výdaje státního rozpočtu	1 103,8	1 136,1	1 196,9	1 287,3	1 411,4	1 506,6	1 556,9	1 619,7
saldo státního rozpočtu	-42,7	-13,4	-0,4	-3,3	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0

Poznámka: příjmy a výdaje bez EU a FM a v kapitole Ministerstva zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

6.2 Predikce příjmů

Tabulka č. 7 Vývoj příjmů státního rozpočtu v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
daňové příjmy (bez pojistného na SZ)	597,4	643,0	689,4	727,1	768,9	818,6	845,7	876,9
příjmy z pojistného na sociální zabezpečení	404,7	428,5	466,2	513,3	556,4	586,4	618,0	648,7
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery	59,0	51,1	40,9	43,6	46,1	61,5	53,2	54,1
celkem	1 061,1	1 122,6	1 196,5	1 284,0	1 371,4	1 466,6	1 516,9	1 579,7

Poznámka: příjmy bez EU a FM a v kapitole Ministerstva zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

6.2.1 Daňové příjmy státního rozpočtu

Vývoj daňové kvóty

Jednoduchá daňová kvóta zahrnuje pouze daňové příjmy veřejných rozpočtů, které se jako daně skutečně označují. Naproti tomu složená daňová kvóta zahrnuje kromě výše zmíněných daňových příjmů i příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti i příjmy z povinného pojistného na zdravotní pojištění. Tato kvóta je komplexnějším ukazatelem daňového zatížení.

Pro všechny metodiky výpočtů daňových kvót je společné, že jmenovatelem vždy zůstává hodnota nominálního HDP a liší se tedy pouze hodnoty v čitateli podle toho, co jednotlivé metodiky definují jako daňové příjmy. Daňové příjmy v čitateli mohou být na hotovostním nebo na akruálním principu. Akruální princip je založen na tom, že příjmy jsou evidovány v době, kdy nastaly ekonomické

skutečnosti, které zavdaly příčinu zdanění, a nikoli v okamžiku, kdy jsou peníze přijaty na účet.

chází z rozpočtové skladby daňových příjmů platných v České republice.

Národní metodika dle rozpočtové skladby je založena na hotovostním základě, stejně jako státní rozpočet a vy-

Tabulka č. 8 Vývoj daňové kvóty dle rozpočtové skladby v ČR v letech 2013 – 2022 (v %)

ukazatel	2013 SK	2014 SK	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 oček. SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
jednoduchá daňová kvóta v %	18,8	18,6	18,3	19,1	19,4	19,6	19,6	20,0	19,8	19,8
složená daňová kvóta v %	33,5	33,0	32,6	33,6	34,2	35,0	35,2	35,9	35,8	35,8

Daňové příjmy podle jednotlivých daní

Tabulka č. 9 Vývoj daňových příjmů v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

daňový příjem	2015	2016	2017	2018	2019	2020			2021			2022
	skutečnost				schválený rozpočet	výhled	návrh	rozdíl	výhled	návrh	rozdíl	návrh
DPH	236,6	245,7	266,0	279,0	297,9	311,9	319,7	7,8	326,4	316,5	-9,9	330,4
Spotřební daně	141,0	148,4	152,7	157,0	155,3	155,5	165,7	10,2	156,2	170,2	14,0	172,7
v tom: minerální oleje	75,2	78,8	80,8	81,8	83,8	84,5	84,3	-0,2	85,7	85,3	-0,4	86,1
energetické daně	2,8	3,0	3,3	3,3	3,3	3,3	3,5	0,2	3,3	3,5	0,2	3,5
ostatní	63,0	66,6	68,6	71,9	68,2	67,7	77,9	10,2	67,2	81,4	14,2	83,1
Daně z příjmů	202,7	224,2	243,8	264,0	290,0	305,8	303,0	-2,8	323,2	326,0	2,8	340,7
v tom: DPPO	99,6	111,2	115,2	117,5	124,4	128,5	127,6	-0,9	133,5	138,1	4,6	138,8
DPFO placená plátcí celkem	91,2	98,6	111,7	127,8	146,2	157,0	155,1	-1,9	168,3	166,4	-1,9	178,0
DPFO zvláštní sazba	10,6	10,9	10,8	12,4	12,0	12,0	13,8	1,8	12,0	13,9	1,9	13,9
DPFO placená poplatníky celkem	1,3	3,5	6,1	6,3	7,4	8,3	6,5	-1,8	9,4	7,6	-1,8	10,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	6,8	12,5	12,6	13,6	12,3	12,3	13,5	1,2	12,3	13,5	1,2	13,5
Ostatní daně a poplatky	4,2	4,4	5,0	3,7	4,0	4,1	4,5	0,4	4,1	4,6	0,5	4,7
Poplatky za znečišťování životního prostředí (odvody na jaderný účet) a příjmy z úhrad za dobývání nerostů	1,4	1,2	1,5	2,4	2,2	2,1	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,1
Odvod za el. ze slunečního záření	1,9	1,9	2,0	2,2	2,1	2,1	2,2	0,1	2,1	2,2	0,1	2,3
Odvod za odnětí půdy	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,6	0,3	0,3	0,7	0,4	0,7
Odvod z loterii/ daň z hazardních her	2,6	4,4	5,5	4,7	4,8	4,8	5,2	0,4	4,9	4,9	0,0	4,9
Digitální daň					0,0	0,0	2,1	2,1	4,9	5,0	0,1	5,0
Daňové příjmy celkem	597,4	643,0	689,4	727,1	768,9	798,9	818,6	19,7	836,5	845,7	9,2	876,9

Daň z přidané hodnoty

V roce 2021 je předpokládané inkaso DPH na úrovni státního rozpočtu 316,5 mld. Kč. Meziročně tak dojde k poklesu inkasa o 3,2 mld. Kč. Důvodem meziročního poklesu inkasa je jednorázový pozitivní dopad novely daňového řádu v r. 2020 ve výši 16,2 mld. Kč (posun konkludentního vyměření a s tím související posun výplaty nadměrných odpočtů). Pozitivně se projeví dopad opatření zavedených v předchozích letech jako je například elektronická evidence tržeb a kontrolní hlášení, a to i přes negativní dopady opatření zavedených v předchozích letech, jako je přesun části služeb, pozemní a vodní hromadné pravidelné dopravy osob a tepla a chladu do 10% sazby.

Spotřební daně

Příjem státního rozpočtu v oblasti minerálních olejů je v roce 2021 odhadován na úrovni 85,3 mld. Kč a v roce 2022 na 86,1 mld. Kč. Na výši inkasa bude opět pozitivně

V roce 2022 je předpokládané inkaso DPH na úrovni státního rozpočtu 330,4 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 4,4 %, tj. 13,9 mld. Kč. V roce 2022 by se měl projevit pozitivní dopad změny uplatňování nároku na odpočet u veřejnoprávních médií. Dodatečný pozitivní vývoj inkasa DPH je způsoben především ekonomickým růstem a plným promítnutím zlepšení výběru daně plynoucího z dříve zavedených opatření jako je kontrolního hlášení a elektronická evidence tržeb, a to i přes negativní dopady opatření zavedených v předchozích letech, jako je přesun části služeb, pozemní a vodní hromadné pravidelné dopravy osob a tepla a chladu do 10% sazby.

působit ekonomický růst, který však již nebude natolik výrazný jako v předchozích letech. Z tohoto titulu rostoucí inkaso daně bude dále tlumeno vratkou za tzv. ze-

lenou naftu. Jiné změny ovlivňující výši inkasa v tomto období neočekáváme.

Odhadovaná výše inkasa spotřební daně z tabákových výrobků dosahuje v roce 2021 úrovně 67,6 mld. Kč a v roce 2022 úrovně 69,3 mld. Kč. Součástí tohoto inkasa je pozitivní dopad plynoucí ze zvýšení sazeb spotřební daně od roku 2020, který se právě v letech 2021 a 2022 projeví již v celoroční výši 9,2 mld. Kč. V predikci je zohledněn již nastupující a v čase nadále očekávaný trend přesunu spotřeby od tradičních tabákových výrobků směrem k alternativám, zejména k zahříváním tabákovým výrobkům i celkový pokles počtu kuřáků.

Pro rok 2021, 2022 a 2023 je opět navržen tříletý plán postupného navyšování sazeb spotřební daně z tabákových výrobků. Odhadovaná výše dodatečného inkasa

Daň z příjmů právnických osob

V roce 2021 očekáváme inkaso DPPO ve výši 138,1 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 8,2 %, tj. o 10,5 mld. Kč. Inkaso bude meziročně ovlivněno ekonomickým vývojem v roce 2020 a legislativními opatřeními zavedenými v minulých letech (např. zavedení první a druhé fáze elektronické evidence tržeb). Dále se ve výhledu pozitivně projeví dopad zdanění církevních restitucí ve výši 0,3 mld. Kč a zavedení směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (tzv. ATAD) v odhadované výši 0,2 mld. Kč. Při zohlednění očekávaných legislativních změn bude inkaso DPPO dále pozitivně ovlivněno zdaněním rezerv pojišťoven, a to v odhadované jednorázově vyšší úrovni 5,3 mld. Kč a dále po část roku i znovuzavedením třetí a čtvrté fáze elektronické evidence tržeb, a to ve výši 0,4 mld. Kč. Naopak negativ-

Daň z příjmů fyzických osob

V roce 2021 je předpoklad celkového inkasa daně z příjmů fyzických osob odhadován ve výši cca 187,9 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Meziročně tak dochází k nárůstu inkasa o 12,5 mld. Kč, tj. 7,1 %. Odhad inkasa pro toto období vychází z makroekonomických údajů o vývoji specifických ekonomických ukazatelů, které mají zásadní význam na konstrukci odhadu této daně.

Inkaso daně z příjmů placené plátcí je pro rok 2021 predikováno ve výši 166,4 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 11,3 mld. Kč, tj. 7,3 %. Inkaso daně bude ovlivněno především střednědobým vývojem mezd a platů a i dalšími opatřeními, které mají vliv na autonomní vývoj inkasa z již přecházejících let.

Odhadované inkaso daně placené poplatníky za rok 2021 je ve výši 7,6 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o 16,9 %, tj. o 1,1 mld. Kč. V roce 2021 předpokládáme pozitivní dopad z důvodu zavedení 3. a 4. fáze elektronické evidence tržeb v odhadované výši 1,0 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

Inkaso daně vybírané srážkou je pro rok 2021 odhadováno na 13,9 mld. Kč. Inkaso bude pozitivně ovlivněno

spotřební daně z tabákových výrobků z titulu tohoto opatření dosahuje v roce 2021 úrovně 2,2 mld. Kč a v roce 2022 úrovně 4,3 mld. Kč.

Plánovaný výnos inkasa ostatních spotřebních daní činí pro roky 2021 a 2022 v případě spotřební daně z piva 4,8 mld. Kč, z lihu 8,7 mld. Kč a z vína 0,3 mld. Kč. Inkaso spotřební daně z lihu z důvodu zvýšení sazeb v roce 2020 vzroste v letech 2021 i 2022 o 1,1 mld. Kč. V oblasti energetických daní, tj. daň z elektřiny, zemního plynu a pevných paliv, je v letech 2021 a 2022 očekáván příjem státního rozpočtu ve výši 3,5 mld. Kč. Zrušení osvobození od daně ze zemního plynu pro domovní kotelny zvyšuje inkaso energetických daní stejně jako v roce 2020 o 0,2 mld. Kč.

ně bude inkaso ovlivněno zavedením osvobození dividend pro podniky ve vlastnictví České republiky a krajů, a to ve výši - 1,2 mld. Kč.

Pro rok 2022 je předpokládáno inkaso DPPO ve výši 138,8 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o cca 0,5 %, tj. o 0,7 mld. Kč. Inkaso bude meziročně ovlivněno ekonomickým vývojem v roce 2021 a stejnými legislativními opatřeními jako v předchozím roce, očekávané znovuzavedení třetí a čtvrté fáze elektronické evidence tržeb se v tomto roce projeví již v plné celoroční výši a to 0,6 mld. Kč. Důvodem nízkého meziročního nárůstu inkasa je předpokládané zdanění rezerv pojišťoven, to se v podstatné míře jednorázově projeví už v inkasu r. 2021 (5,3 mld. Kč), na r. 2022 připadá jednorázový dopad již pouze ve výši 1,8 mld. Kč.

zrušením osvobození výher v hazardních hrách s odhadovaným pozitivním dopadem ve výši 0,4 mld. Kč a dopadem úpravy nekonceptního zdanění úrokových příjmů plynoucích z dluhopisů emitovaných před 1. lednem 2013 s odhadovaným pozitivním dopadem ve výši 0,2 mld. Kč.

Pro rok 2022 predikujeme celkové inkaso daně z příjmů fyzických osob ve výši 201,9 mld. Kč. Meziročně tak předpokládáme růst celkového inkasa této daně o 7,5 %, tj. 14,0 mld. Kč. Odhad inkasa pro toto období vychází z makroekonomických údajů o vývoji specifických ekonomických ukazatelů, které mají zásadní význam na konstrukci odhadu této daně.

Inkaso daně placené plátcí je pro rok 2022 predikováno ve výši 178,0 mld. Kč, což znamená meziroční růst ve výši 7,0 %, tj. 11,6 mld. Kč. Inkaso bude ovlivněno stejnými legislativními opatřeními jako v předchozím roce.

Odhadované inkaso daně placené poplatníky odhadujeme výši 10,0 mld. Kč. Meziročně tak dojde k nárůstu inkasa o 31,6 %, tj. o 2,4 mld. Kč. Inkaso bude, mimo legislativních opatření z předchozího roku, dále pozitivně ovlivněno úpravou limitů pro zdanění příjmů z prodeje

nemovitých věcí v odhadované výši 1,5 mld. Kč a zrušením osvobození příjmu z úplatného převodu cenných papírů a podílu v obchodních korporacích v odhadované výši 0,5 mld. Kč.

Daň z nabytí nemovitých věcí

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí je pro roky 2021 až 2022 odhadováno ve výši 13,5 mld. Kč. Inkaso bude opět negativně ovlivněno dopadem zavedení osvobození prvního úplatného převodu bytu v rodinném domě, a to v

Odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření

Pro roky 2020 až 2021 nejsou aktuálně plánovány žádné legislativní změny, které by měly bezprostřední vliv na inkaso odvodu. Pro rok 2021 predikujeme výši odvodu

Daň z hazardu

V letech 2021 a 2022 je inkaso odhadováno na úrovni 4,9 mld. Kč. Na inkaso bude mít v obou letech pozitivní vliv zvýšení sazeb z hazardních her, a to ve výši 0,6 mld. Kč. Naopak negativní dopad na inkaso daně bu-

Poplatky za znečišťování životního prostředí

Poplatky za uložení odpadů rozpočtované v jednotlivých letech výhledu ve výši 1,55 mld. Kč se týkají odvodů od původců radioaktivních odpadů na jaderný účet (součást příjmů kapitoly Operace státních finančních aktiv).

V souvislosti s přijetím novely horního zákona č. 89/2016 Sb. došlo od roku 2017 k zásadním změnám při stanovení výše povinnosti úhrady z dobývacího prostoru a úhra-

Daň z vybraných internetových služeb

V letech 2021 a 2022 očekáváme inkaso daně ve výši 5 mld. Kč. Této nové dani bude podléhat úplatné poskytování tzv. zdanitelných služeb na území České republiky. Zdanitelnými službami budou provedení cílené reklamní kampaně, využití mnohostranného digitálního rozhraní a poskytnutí dat o uživateli. Sazba daně bude 7 %. Plátcem daně budou pouze právnické osoby nebo

Ostatní daně a poplatky

Ostatní daně a poplatky jsou rozpočtovány ve výši 4,5 mld. Kč v roce 2020, ve výši 4,6 mld. Kč v roce 2021 a ve výši 4,7 mld. Kč v roce 2022. Jedná se zejména o příjmy z prodeje kolků, odvody nahrazující zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností a příjmy ze správních poplatků. Součástí těchto příjmů jsou i poplatky na činnost správních úřadů (poplatek na činnost

Inkaso vybírané srážkou je pro rok 2022 odhadováno na stejné úrovni jako v přechozím roce, a to sice ve výši 13,9 mld. Kč. Inkaso bude ovlivněno stejnými legislativními opatřeními jako v předchozím roce.

předpokládané výši - 0,1 mld. Kč. Na vývoj autonomního inkasa bude mít dále vliv i předpokládaná mírná stagnace realitního trhu

z elektřiny vyrobené ze slunečního záření na úrovni 2,2 mld. Kč a pro rok 2022 jej predikujeme na úrovni 2,3 mld. Kč.

de mít zavedení registru fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách, pro rok 2021 je predikován částečný dopad ve výši - 0,6 mld. Kč a pro rok 2022 je již předpokládán celoroční dopad a to ve výši - 0,8 mld. Kč.

dy z vydobytých nerostů a ve způsobu rozdělování výnosu úhrad z vydobytých nerostů. Příjmy z těchto úhrad jsou součástí daňových příjmů (týká se kapitol Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu a Českého báňského úřadu – ve výši 0,55 mld. Kč ve všech letech výhledu).

jednotky bez právní osobnosti, které buď patří do skupiny s konsolidovaným výnosem přesahujícím 750 mil EUR, nebo které takového výnosu dosahují samy. Současně musí tyto právnické osoby nebo jednotky dosáhnout úhrnu částí úplat za uskutečněné zdanitelné služby připadajících na Českou republiku ve výši alespoň 50 mil. Kč.

Energetického regulačního úřadu a poplatky Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost za žádost o vydání povolení a udržovací poplatek podle atomového zákona). Meziroční růst správních poplatků 2020/2019 se týká správních poplatků za vklad do katastru nemovitostí v kapitole Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.

6.2.2 Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Tabulka č. 10 Příjmy z pojistného v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2019 oček. SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV	indexy v %	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=8/7	11=9/8
příjmy z pojistného celkem	404,8	428,5	466,3	513,3	556,4	553,5	586,4	618,0	648,7	105,4	105,0
z toho: na důchodové pojištění	361,4	383,1	416,4	458,4	494,6	494,0	524,6	552,8	580,4	105,4	105,0

Výhled příjmů z pojistného na roky 2021 a 2022 je založen na aktualizaci výhledu pro rok 2020 a 2021 podle predikce makroekonomických ukazatelů ze srpna 2019 a na očekávaném inkasu v roce 2019. Vedle odhadu vývoje zaměstnanosti a průměrných mezd a platů je důležitým vodítkem objemu mezd a platů v meziročním nárůstu o 5,9 %, 5,5 % a 5,0 % pro roky 2020 až 2022 jako rozhodující složky vyměřovacího základu pro pojistné v civilním sektoru hospodářství. Do odhadu příjmů z pojistného je zapracován vládou schválený nárůst platů vládního sektoru pro roky 2020 až 2022, včetně úrovně platů v ozbrojených složkách státu. Predikce pojistného pro roky výhledu zohledňuje změnu sazby pojistného na nemocenském pojištění. Od 1. 7. 2019 sazba povinného odvodu pojistného za zaměstnance činí 31,3 % (v tom: odvod zaměstnanců 6,5% ze mzdy a odvod zaměstnavatele ve výši 24,8 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců). Predikce pojistného pro roky výhledu

neuvažuje s úpravou vyměřovacích základů, ani se změnami stávající organizace rozpočtování příjmů v kapitolách zákonem určených správců pojistného.

Za těchto předpokladů dosahuje odhad příjmů z povinných odvodů pojistného 618,0 mld. Kč v roce 2021 (meziroční nárůst proti příjmům rozpočtovaným pro rok 2020 o 5,4 %) a 648,7 mld. Kč v roce 2022 (meziroční nárůst o 5,0 %). Příjmy z pojistného tvoří v roce 2021 40,7 % a v roce 2022 41,1 % celkových příjmů státního rozpočtu. Z příjmů z pojistného připadá 89,5 % na důchodové pojištění (včetně podílu na příslušenství). Tyto příjmy budou při naplnění rozpočtovaných odhadů dostačující ke krytí rozpočtovaných výdajů na důchody a na správu důchodové služby v obou letech výhledu. Přebytek je odhadován v obou letech rozpočtového výhledu, a to pro rok 2021 ve výši 12,0 mld. Kč, pro rok 2022 ve výši 22,2 mld. Kč za předpokladu, že nedojde k úpravě valorizačního mechanismu pro dané roky.

6.2.3 Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery

Tabulka č. 11 Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
nedaňové příjmy	38 594	33 894	24 429	23 514	18 125	25 211	19 540	19 007
kapitálové příjmy	7 911	6 525	8 366	17 631	8 588	18 481	15 793	18 670
přijaté transfery	12 477	10 727	8 090	2 491	19 406	17 835	17 850	16 358
celkem	58 982	51 146	40 885	43 636	46 119	61 527	53 183	54 035

Poznámka: srovnatelně bez prostředků EU a FM a v kapitole Ministerstvo zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery (bez prostředků z rozpočtu EU a FM a účetních operací v rámci PRV) tvoří především příjmy jednotlivých kapitol za služby, které poskytují veřejnosti, přijaté vratky dotací, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, soudní poplatky, přijaté splátky návratných finančních výpomocí, převody z fondů státních podniků do státního rozpočtu, příjmy z prodeje majetku, převody z rezervních fondů a další příjmy. Meziroční srovnatelnost ovlivňují zejména nahodilost řady příjmů, splátkové kalendáře návratných finančních výpomocí, rozsah použití rezervních fondů a rozsah zapojení prostředků ze zvláštních příjmových účtů Ministerstva financí do příjmů státního rozpočtu.

Podle současných odhadů se očekávají tyto příjmy pro rok 2020 ve výši 61,5 mld. Kč (v roce 2019 činí rozpočet 46,1 mld. Kč). Pro léta 2021 a 2022 se počítá s těmito příjmy v objemu 53,2 mld. Kč a 54,0 mld. Kč. Nárůst této kategorie příjmů v roce 2020 oproti roku 2019 o částku 15,4 mld. Kč souvisí zejména s vyššími příjmy z emisních povolenek meziročně o 9,9 mld. Kč, dále rostou nedaňové příjmy meziročně o 7,1 mld. Kč v kapitole Český telekomunikační úřad (příjem z aukce kmitočtů 5G ve výši 7 mld. Kč), naproti tomu meziročně klesá příjem ze zvláštních účtů MF o 1,5 mld. Kč na 16,5 mld. Kč v ka-

pitole Všeobecná pokladní správa. Pro léta 2021 a 2022 se počítá s příjmem ze zvláštních účtů MF ve výši 16,5 mld. Kč a 15,0 mld. Kč.

V kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu se rozpočtuje příjem ze zvláštních účtů Ministerstva financí k úhradě nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činnostech v oblasti Stráže pod Ralskem podle usnesení vlády č. 655/2017 (částka 1,28 mld. Kč v roce 2020 a dále částky 1,29 mld. Kč a 1,3 mld. Kč v dalších letech výhledu). V kapitole Operace státních finančních aktiv je rozpočtován příjem z dividend společnosti Letiště Praha, a. s. ve výši 1,5 mld. Kč v každém roce výhledu.

Pro léta výhledu 2021-2022 jsou v rámci těchto příjmů mj. rozpočtovány odvody prostředků ze státních podniků v působnosti Ministerstva obrany (částka 0,1 mld. Kč v pouze v roce 2022), Ministerstva zemědělství (částka 0,5 mld. Kč v letech 2020 a 2021 a částka 1,5 mld. Kč v roce 2022) a Ministerstva dopravy (100 mil. Kč v každém roce výhledu). V kapitole Ministerstva průmyslu a obchodu jsou rozpočtovány v letech 2021 a 2022 příjmy z dividend (Česká energetická přenosová soustava - ČEPS, a.s.) ve výši 2,0 mld. Kč ročně. V kapitole Ministerstva životního prostředí jsou zahrnuty mj. i příjmy z obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů:

částka 17,3 mld. Kč v roce 2020, částka 14,7 mld. Kč v roce 2021 a částka 17,6 mld. Kč v roce 2022 (v roce

2019 částka 7,4 mld. Kč).

6.3 Predikce výdajů

Ve střednědobém výhledu na rok 2021 jsou rozpočtovány celkové výdaje ve výši 1 556,9 mld. Kč a pro rok 2022 ve výši 1 619,7 mld. Kč. Tyto výdaje neobsahují výdaje,

které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM. Prostředky z rozpočtu EU a FM se rozpočtují pouze v návrhu státního rozpočtu na příslušný rok.

Tabulka č. 12 Vývoj celkových výdajů v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
celkové výdaje SR vč. výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a FM	1 297,3	1 219,8	1 279,8	1 401,0	1 505,3	1 618,1	1 556,9	1 619,7
vliv příjmů z rozpočtu EU a FM *) (vč. účetní operace v rámci PRV)	193,5	83,8	82,9	113,7	93,9	111,5	0,0	0,0
celkové výdaje SR bez výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a FM	1 103,8	1 136,0	1 196,9	1 287,3	1 411,4	1 506,6	1 556,9	1 619,7

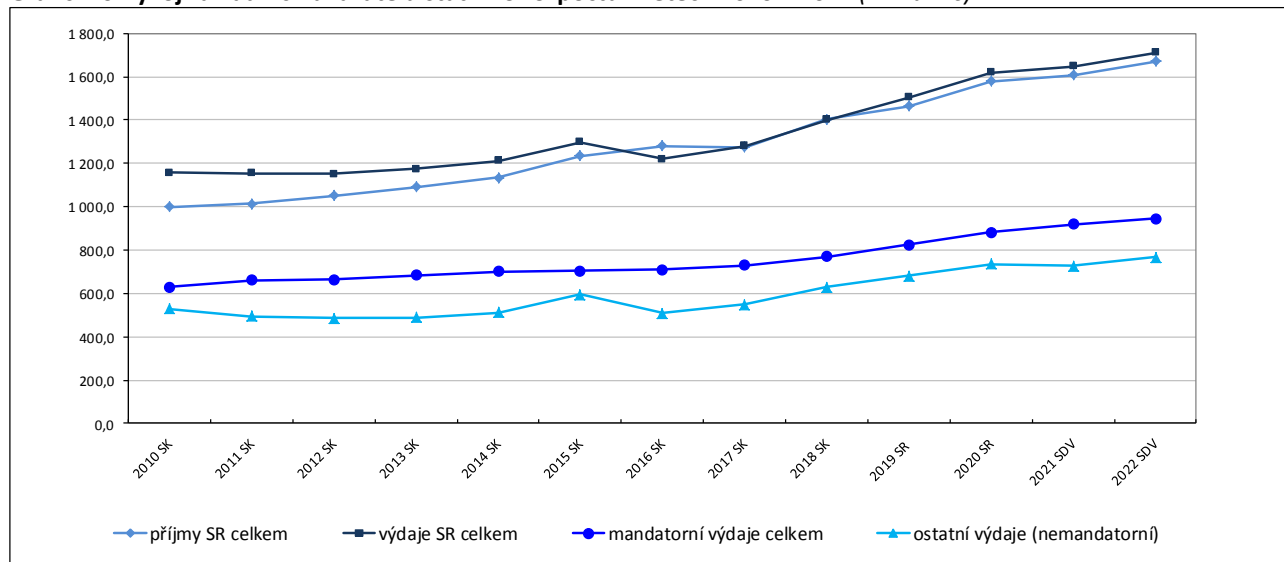
Poznámka: výdaje pro léta 2021 a 2022 bez EU a FM a v kapitole Ministerstva zemědělství bez účetních operací v rámci PRV.

6.3.1 Mandatorní výdaje státního rozpočtu

Výdajovou stranu střednědobého výhledu státního rozpočtu lze hodnotit podle různých kritérií. Jedním z nich je kritérium zákonné předurčenosti výdajových položek, podle něhož lze odlišit výdaje mandatorní, které je vláda

povinna uhradit, a výdaje ostatní (nemandatorní), v jejichž rámci může vláda pružně reagovat na měnící se podmínky fungování organizačních složek státu a na změny v jejich aktivitách.

Graf č. 10 Vývoj základních ukazatelů státního rozpočtu v letech 2010 – 2022 (v mld. Kč)

Poznámka: příjmy a výdaje v letech 2021 a 2022 pro srovnatelnost počítají s 90 mld. Kč v rámci EU/FM.

Dlouhodobě sledované mandatorní výdaje jsou rozčleněny na výdaje ze zákona povinné a výdaje ostatní, které vyplývají z jiných právních norem, resp. ze smluvních závazků státu. Souhrnné údaje o těchto vý-

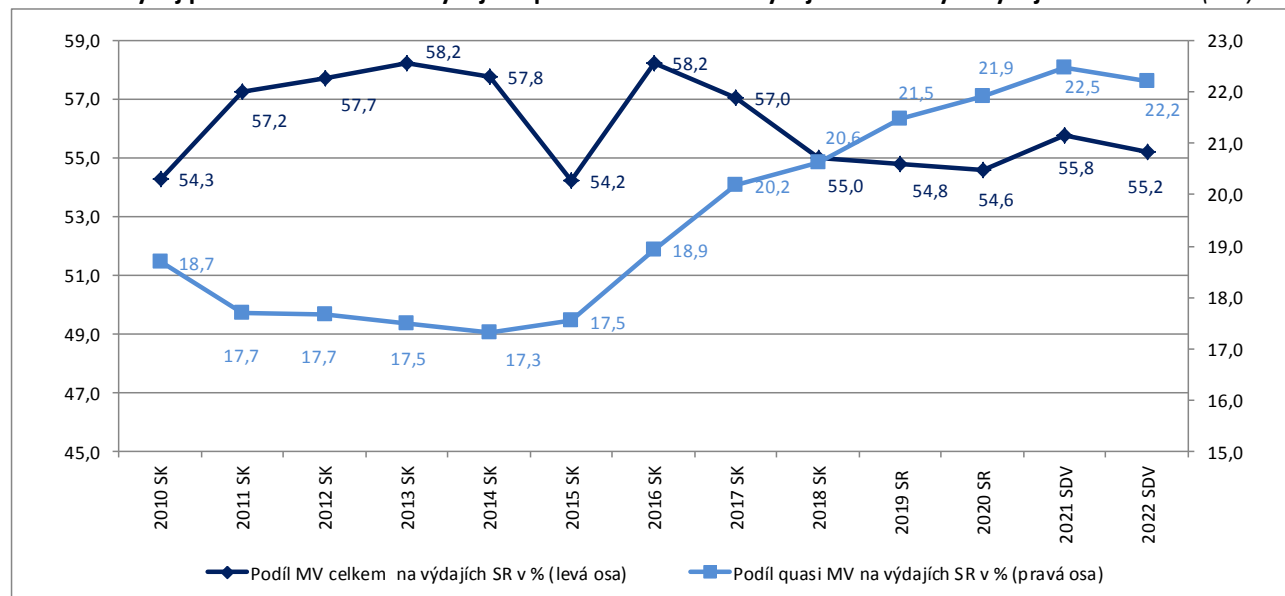
dajích jsou uvedeny v následující tabulce. Podíl mandatorních výdajů státního rozpočtu se očekává v roce 2021 ve výši 55,8 % a v roce 2022 ve výši 55,2 %.

Tabulka č. 13 Podíl mandatorních výdajů celkem a quai MV na celkových výdajích SR v letech 2010-2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2010 SK	2011 SK	2012 SK	2013 SK	2014 SK	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
Výdaje SR celkem	1 156,8	1 155,5	1 152,4	1 173,2	1 211,6	1 297,3	1 219,8	1 279,8	1 401,0	1 505,3	1 618,1	1 646,9	1 709,7
Mandatorní výdaje celkem	628,1	661,5	665,1	682,9	699,8	703,4	710,3	730,0	770,9	825,0	883,1	918,5	943,9
Quasi mandatorní výdaje	216,2	204,4	203,5	205,3	209,8	227,6	230,9	258,3	289,1	323,1	354,6	370,3	379,9
Podíl MV celkem na výdajích SR v % (levá osa)	54,3	57,2	57,7	58,2	57,8	54,2	58,2	57,0	55,0	54,8	54,6	55,8	55,2
Podíl quasi MV na výdajích SR v % (pravá osa)	18,7	17,7	17,7	17,5	17,3	17,5	18,9	20,2	20,6	21,5	21,9	22,5	22,2

Poznámka: příjmy a výdaje v letech 2021 a 2022 pro srovnatelnost počítají s 90 mld. Kč v rámci EU/FM.

Graf č. 11 Vývoj podílu mandatorních výdajů a quasi mandatorních výdajů na celkových výdajích SR 2010-2022 (v %)

Poznámka: příjmy a výdaje v letech 2021 a 2022 pro srovnatelnost počítají s 90 mld. Kč v rámci EU/FM.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou pro rok 2021 rozpočtovány ve výši 864,0 mld. Kč a tvoří 94,1 % celkových mandatorních výdajů. Zbývající část představují ostatní mandatorní výdaje, které plynou z jiných právních norem, případně smluvních závazků státu a v roce 2021 činí 54,5 mld. Kč (z toho 49,5 mld. Kč činí odvody do rozpočtu EU).

V roce 2022 jsou mandatorní výdaje vyplývající ze zákona rozpočtovány ve výši 889,1 mld. Kč a ostatní mandatorní výdaje ve výši 54,9 (z toho 50,0 mld. Kč činí odvody do rozpočtu EU).

Tabulka č. 14 Podíl mandatorních výdajů celkem a quai mandatorních výdajů na HDP a příjmech státního rozpočtu

ukazatel	2010 SK	2011 SK	2012 SK	2013 SK	2014 SK	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
mandatorní výdaje celkem	628,1	661,5	665,1	682,9	699,8	703,5	710,4	730,0	770,9	825,0	883,1	918,5	943,9
quasi mandatorní výdaje	216,2	204,4	203,5	205,3	209,8	227,6	230,9	258,3	289,1	323,1	354,6	370,3	379,9
podíl mandatorních výdajů celkem na HDP v %	15,9	16,4	16,4	16,7	16,2	15,3	14,9	14,5	14,5	14,7	15,0	15,0	14,8
podíl mandatorních výdajů celkem na příjmech v %	62,8	65,3	63,3	62,5	61,7	57,0	55,4	57,3	54,9	56,3	56,0	57,2	56,5
podíl quasi mandatorních výdajů na HDP v %	5,5	5,1	5,0	5,0	4,9	5,0	4,8	5,1	5,4	5,7	6,0	6,0	6,0
podíl quasi mandatorních výdajů na příjmech v %	21,6	20,2	19,4	18,8	18,5	18,4	18,0	20,3	20,6	22,0	22,5	23,0	22,8

Poznámka: příjmy a výdaje v letech 2021 a 2022 pro srovnatelnost počítají s 90 mld. Kč v rámci EU/FM.

6.3.2 Mandatorní sociální výdaje

Aktualizace schváleného výhledu na rok 2021 a návrh výhledu na rok 2022 vychází z legislativních a metodických úprav, které byly promítnuty již do odhadů jednot-

livých výdajových položek v návrhu státního rozpočtu na rok 2019 spolu se zohledněním vlivu predikce makroekonomických ukazatelů z července 2019.

Do návrhu rozpočtového výhledu na roky 2021 a 2022 byly promítnuty úpravy sociální legislativy, které postupně nabývají účinnosti. Jedná se například o jednorázové posílení valorizace důchodů od 1. ledna 2020, očekávané zvýšení rodičovského příspěvku z 220 tis. Kč na 300 tis. Kč pro aktivně pobírající v době, kdy novela zákona vstoupí v účinnost, zvýšení příspěvku na péči o 6 tis. Kč ve IV. stupni a o 4 tis. Kč ve III. stupni postižení pro osoby, které nevyužívají pobytové služby, zrušení karenční doby, které s sebou přinese i zvýšení nemocnosti a tím vyšší výdaje na nemocenskou.

Odhad výdajů sledovaného souboru sociálních výdajů na rok 2021 je ve výhledu zapracován v celkové částce 777,4 mld. Kč a na celkových výdajích státního rozpočtu bez EU a FM se podílí 49,9 %. Návrh výdajů na rok 2021 je oproti schválenému střednědobému výhledu vyšší o 28,0 mld. Kč, přičemž výdaje na sociální dávky představují 683,2 mld. Kč. Odhad výdajů na jednotlivé dávkové tituly byl zpřesněn podle jednotlivých výdajových

položek na základě očekávané skutečnosti roku 2019 a návrhu rozpočtu na rok 2020. Výrazný nárůst je způsoben zejména posílením výdajů na důchody o 17,1 mld. Kč, což souvisí se schválenými legislativními úpravami v oblasti systému důchodového pojištění, dále posílením výdajů na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče o 6 mld. Kč v souvislosti s předpokládaným zvýšením rodičovského příspěvku od 1. ledna 2020, zvýšením výdajů na příspěvek na péči o 3,9 mld. Kč ve vazbě na zvýšení příspěvku na péči v roce 2019.

Odhad celkových výdajů na sociální transfery a služby zaměstnanosti je ve výhledu na rok 2022 zapracován v celkové výši 798,9 mld. Kč s meziročním tempem růstu 2,8 % a v absolutním vyjádření jsou výdaje roku 2022 oproti roku 2021 vyšší o 21,5 mld. Kč, což představuje 49,3 % celkových výdajů státního rozpočtu bez prostředků EU a FM. Z celkových výdajů činí výdaje na sociální dávky 704,4 mld. Kč, což je 88,1 % sociálních transferů obyvatelstvu.

Tabulka č. 15 Přehled výhledu sociálních mandatorních výdajů podle jednotlivých výdajových segmentů v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)

ukazatel v mil. Kč		2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2019 oček. SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV	index v %			
						1	2	3	4	5	2/1	3/2	4/3	5/4
I.	výdaje na sociální dávky	507 494	514 265	531 052	557 871	603 356	605 695	653 313	683 216	704 418	100,4	107,9	104,6	103,1
I.1.	důchodové pojištění	395 507	399 293	414 652	434 083	472 469	472 259	507 352	534 313	551 669	100,0	107,4	105,3	103,2
I.2.	nemocenské pojištění	24 325	26 505	28 569	34 262	36 495	39 102	40 637	42 440	43 944	107,1	103,9	104,4	103,5
I.3.	úrazové pojištění	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
I.4.	státní sociální podpora a péčovská péče	38 253	38 427	37 885	40 142	42 905	40 750	49 406	49 252	49 969	95,0	121,2	99,7	101,5
I.5.	podpory v nezaměstnanosti	8 303	8 254	7 854	7 543	7 300	7 950	7 600	7 700	7 700	108,9	95,6	101,3	100,0
I.6.	dávky pomoci ve hmotné nouzi	10 592	9 347	7 500	5 426	6 629	4 900	5 551	5 658	5 701	73,9	113,3	101,9	100,8
I.7.	dávky pro zdravotně postižené	1 976	2 045	1 997	2 666	3 000	2 900	3 100	3 100	3 186	96,7	106,9	100,0	102,8
I.8.	příspěvek na péči v sociálních službách	21 213	23 104	25 174	26 068	26 600	29 400	31 300	32 200	33 400	110,5	106,5	102,9	103,7
I.9.	zvláštní dávky ozbrojených sborů	7 323	7 288	7 420	7 680	7 956	8 432	8 365	8 551	8 847	106,0	99,2	102,2	103,5
I.10.	ostatní dávky povahy soc. zabezpečení	2	2	1	1	2	2	2	2	2	100,0	100,0	100,0	100,0
II.	odškodnění a náhrady obyvatelstvu	735	637	580	535	544	495	526	526	526	91,0	106,3	100,0	100,0
III.	náhrady mezd - ochrana zaměstnanců	229	250	167	257	400	360	300	300	300	90,0	83,3	100,0	100,0
I. až III.	mandatorní peněžní transfery fyz. osobám celkem	508 458	515 152	531 799	558 663	604 300	606 550	654 139	684 042	705 244	100,4	107,8	104,6	103,1
IV.	příspěvek na penzijní připojištění	6 817	6 807	6 878	6 995	7 100	7 200	7 400	7 400	7 400	101,4	102,8	100,0	100,0
V.	platba do veřejného zdravotního pojištění	60 944	62 254	65 254	68 359	73 320	71 647	76 850	77 000	77 000	97,7	107,3	100,2	100,0
VI.	sociální dotace a příspěvky zaměstnavatelům	4 962	5 508	6 229	7 249	7 855	8 448	8 006	8 505	8 800	107,5	94,8	106,2	103,5
VI.1.	podpora zaměstnávání zdravotně postižených osob	4 320	4 952	5 676	6 755	7 005	8 000	7 505	8 005	8 300	114,2	93,8	106,7	103,7
VI.2.	příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	642	556	553	494	850	448	501	500	500	52,7	111,8	99,8	100,0
I. až VI.	mandatorní sociální výdaje celkem	581 181	589 721	610 160	641 266	692 575	693 845	746 395	776 947	798 444	100,2	107,6	104,1	102,8
VII.	aktivní politika zaměstnanosti (služby) *)	2 095	2 028	2 289	1 775	300	1 526	1 512	500	500	508,7	99,1	33,1	100,0
I. až VII.	sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	583 276	591 749	612 449	643 041	692 875	695 371	747 907	777 447	798 944	100,4	107,6	103,9	102,8

Poznámka: *) nezahrnuje prostředky z EU a FM.

6.3.3 Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci

V platové oblasti střednědobého výhledu státního rozpočtu na roky 2021 a 2022 není vyjma pedagogických a nepedagogických pracovníků v regionálním školství uvažováno s meziročním plošným nárůstem objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady).

Střednědobé rozpočty v sobě nezahrnují prostředky spolufinancování z nadnárodních zdrojů (EU/FM), neboť ty jsou rozpočtovány pouze ročně.

Ve střednědobém výhledu na rok 2021 dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci o 8,2 mld. Kč a ke snížení personální kapacity o 1 666 míst.

V návrhu jsou zapracovány jednak vlivy, které vychází z parametrů střednědobého výhledu na rok 2021, který byl schválen UV č. 588/2018. Nejvýraznějšími jsou v kapitole Ministerstvo obrany navýšení o 1 000 míst vojáků z povolání a 100 míst obslužného aparátu včetně navýšení prostředků na platy o 0,5 mld. Kč v rámci Koncepce výstavby Armády ČR a snížení prostředků o 47 mil. Kč v rámci ukončení vlivu z minulých let týkajícího se příplatků za službu v zahraničí v souvislosti s novými misioni (usnesení vlády č. 221/2018). V kapitole Český statistický úřad dochází ke zpětnému rozpočtování prostředků na ostatní platby za provedenou práci ve výši 30 mil. Kč (v letech 2019 a 2020 kráceno z důvodu dostatku disponibilních prostředků v nárocích z nespotebovaných výdajů). Záporně se v parametrech dále projevuje odpočet míst a prostředků na platy u časově omezených vlivů v kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo kultury a Ministerstvo spravedlnosti.

Návrh dále obsahuje vlivy z letošního roku, z nichž nejvýraznějším je navýšení prostředků na platy pedagogických pracovníků v regionálním školství o 9 % s dopadem ve výši 8,0 mld. Kč a nepedagogických pracovníků v regionálním školství o cca 4,3 % s dopadem ve výši 0,79 mld. Kč, čímž bude u obou skupin zaměstnanců splněn cíl stanovený v Programovém prohlášení vlády, kterým je zajištění nárůstu platů učitelů a nepedagogických pracovníků v regionálním školství na konci volebního období v roce 2021, aby se průměrné platy dostaly minimálně na 150 procent jejich rozpočtované výše pro rok 2017, tj. u pedagogických pracovníků na min. 45 000 Kč a u nepedagogických pracovníků min. na úroveň 24 000 Kč.

V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dále dochází ke snížení prostředků na platy o 0,88 mld. Kč a 2 564 přepočtených míst asistentů pedagogů v oblasti společného vzdělávání (inkluze) v souvislosti s vývojem prognózy v dané oblasti. Mimo oblast regionálního školství stojí za zmínku další snížení prostředků na platy

v ústředním orgánu ve výši cca 6 mil. Kč i počtu míst (13,67 v přepočtu) v souvislosti s druhou fází přesunu agendy na vzniklou rozpočtovou kapitolu Národní sportovní agentura. Závěrečná fáze je zahrnuta v parametrech střednědobého výhledu na rok 2022.

V kapitole Státní úřad pro jadernou bezpečnost dochází k navýšení o 3 místa a dokrytí prostředků na platy v souvislosti s přípravou dostavby nových bloků jaderné elektrárny. V kapitole Ministerstvo obrany dochází k dalšímu posílení prostředků pro aktivní zálohy v souladu s Konceptí výstavby Armády ČR. V kapitole Ministerstvo spravedlnosti dochází k navýšení 100 míst příslušníků Vězeňské služby a zrušení vlivu snížení míst v oblasti energeticky úsporných opatření u budov věznic (místa byla zrušena již v letech 2019 a 2020). V kapitole Český statistický úřad dochází ke snížení o 282 míst a 116,4 mil. Kč v souvislosti s projektem Sčítání lidu, domů a bytů 2021 (konkrétní potřeba na rok 2021 bude řešena při přípravě návrhu rozpočtu na rok 2021). Záporně se v rozpočtu projevuje korekce národního podílu financování v oblasti administrace či realizace projektů EU/FM (0,12 mld. Kč).

Ve střednědobém výhledu na rok 2022 dochází k meziročnímu nárůstu objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci o 0,54 mld. Kč a navýšení personální kapacity o 969 míst. Nejvýraznějším vlivem je navýšení o 1 000 míst vojáků z povolání a 100 míst obslužného aparátu včetně navýšení prostředků na platy o 0,5 mld. Kč a navýšení prostředků o cca 17 mil. Kč pro aktivní zálohy v rámci pokračování Koncepce výstavby Armády ČR. V kapitole Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR dochází k navýšení prostředků na odchodné ve výši 58 mil. Kč (konec volebního období) a v kapitole Senát Parlamentu ČR dochází k navýšení prostředků o 16,5 mil. Kč v souvislosti s překryvem mandátů senátorů a na zajištění odchodného. V kapitolách Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo práce a sociálních věcí dochází k odpočtu míst a prostředků na platy u časově omezeného vlivu (usnesení vlády č. 384/2019 - zaměstnanecké karty Ukrajina). V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dochází k přesunu prostředků na platy a 5 míst do rozpočtové kapitoly Národní sportovní agentura v rámci závěrečné fáze přesunu agendy.

Detailnější přehled v členění podle kapitol státního rozpočtu pak uvádí Tabulka č. 5 v příloze k této dokumentaci.

Tabulka č. 16 Vývoj objemu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, počtu míst a průměrných platů v OSS a PO v letech 2015 – 2022

OSS a PO celkem	2015 SR	2016 SR	2017 SR	2018 SR	2019 SR	2020 SR	rozdíl	2021 SDV	rozdíl	2022 SDV	rozdíl
	1	2	3	4	5	6	7=6-5	8	9=8-6	10	11=10-8
prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem (mil. Kč)	137 547	147 267	159 481	184 164	207 525	225 006	17 481	233 238	8 233	233 782	543
počet míst celkem	421 274	433 120	439 856	448 103	464 446	470 077	5 632	468 411	-1 666	469 380	969
průměrný plat celkem (Kč)	25 812	26 957	28 793	32 728	35 937	38 342	2 405	39 959	1 617	39 958	-1

Poznámka: údaje nezahrnují prostředky spolufinancování EU/FM

6.3.4 Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU

Tabulka č. 17 Odvody vlastních zdrojů EU v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
odvody prostředků určených k úhradě vlastních zdrojů EU	35,7	36,7	35,4	42,7	39,6	47,0	49,5	50,0

Pro přípravu návrhu rozpočtového výhledu na roky 2021 - 2022 byla pro vlastní zdroje EU placené ze státního rozpočtu (tj. na zdroj dle DPH, zdroj dle HND, korekce UK a hrubé snížení zdrojů založených na HND) použita následující východiska:

- odhad potřeb výše vlastních zdrojů Unie vychází z výše výdajů v rozpočtu Unie na rok 2020 předloženého Komisí, nového finančního rámce 2021+ a ze systému vlastních zdrojů, který byl schválen rozhodnutím Rady č. 2014/335/EU, Euratom ze dne 26. května 2014;
- výše příjmů rozpočtu EU v letech 2021 - 2022 se bude pohybovat na úrovni celkových plateb nového finančního rámce;
- v důsledku brexitu nedojde k podstatné změně ve výši vybraných cel;

- v roce 2021 a 2022 se předpokládá, že UK se nadále bude podílet na části plateb vztahujících se k závazkům 2014-2020, zbývající část bude hrazena zvýšením vlastních zdrojů ostatních členských států EU;
- výše vlastních zdrojů EU hrazených z národních rozpočtů všech členských zemí EU pokrývá v uvedeném období cca 84 % celkové výše příjmů rozpočtu EU;
- od roku 2021 se předpokládá navýšení podílu ČR na 1,5 % (ze 1,4 % ČR v roce 2020) v důsledku výpadku části plateb UK.

Vzhledem k tomu, že v současnosti stále není zřejmé, jakou formou dojde k brexitu, je provádění odhadů vlastních zdrojů obtížné.

6.3.5 Výdaje na výzkum, vývoj a inovace

Prostředky v této oblasti jsou rozpočtovány ve výši 47,6 mld. Kč (z toho ve výši 37,0 mld. Kč bez EU/FM) v roce 2020, ve výši 37,5 mld. Kč (bez EU) v roce 2021 a 38,0 mld. Kč (bez EU/FM) v roce 2022. Výši výdajů na výzkum

a vývoj v členění na financované z národních zdrojů a kryté zahraničními zdroji ukazuje následující tabulka. Rovněž je uveden podíl celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace na hrubém domácím produktu.

Tabulka č. 18 Výdaje na výzkum, vývoj a inovace v letech 2015 – 2022 (v mld. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
celkem vč. zahraničních zdrojů	42,0	30,7	35,1	42,3	42,1	47,6	37,5	38,0
v tom:								
1. národní zdroje	27,8	28,0	30,6	33,4	36,0	37,0	37,5	38,0
- institucionální podpora	14,5	13,7	14,8	17,1	17,9	19,0	19,2	19,1
- účelová podpora	13,3	14,3	15,8	16,3	18,0	18,0	18,3	18,9
2. kryté zahraničními zdroji	14,2	2,7	4,5	8,9	6,1	10,6	0,0	0,0
podíl celkových výdajů na HDP v %	0,9	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,6	0,6

Poznámka: roky 2021 a 2022 bez zahraničních zdrojů.

6.3.6 Vybrané výdaje stanovené usnesením vlády a další vybrané výdaje, které byly promítnuty do návrhu výdajů kapitol v letech 2020-2022

V předloženém návrhu výdajů státního rozpočtu na rok 2020 a výhledu na léta 2021 a 2022 jsou obsaženy i výdaje dlouhodobějšího charakteru vyplývající z příslušných usnesení vlády a některé další výdaje (bez výdajů na výzkum, vývoj a inovace, bez sociálních výdajů a bez platů vč. příslušenství). Jedná se například o následující výdaje.

Výdaje na zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc na léta rok 2020-2022 vychází z UV č. 586/2019. Výdaje jsou rozpočtovány pro rok 2020 ve výši 1 112 mil. Kč (z toho částka 24,9 mil. Kč je kryta z prostředků EU) a ve výši 1 087 mil. Kč v letech 2021 a 2022.

Podle usnesení vlády č. 348/2015 a č. 869/2017 jsou v rozpočtu kapitol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva zdravotnictví rozpočtovány prostředky na pokračování **Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2016 - 2020**. V rámci rozpočtu příslušných kapitol je vytvořen předpoklad pro pokračování programu i po roce 2020.

V kapitole **Kancelář prezidenta republiky** je zabezpečen přesun prostředků ve výši 0,55 mil. Kč v letech 2020-2022 do kapitoly Akademie věd ČR na zabezpečení archeologického průzkumu v areálu Pražského hradu.

V kapitole **Úřad vlády ČR** jsou pro rok 2020 zabezpečeny meziročně vyšší výdaje o 67 mil. Kč na opravy budov Kramářova vila, Lichtenštejnský palác a Strakova akademie. Posíleny byly rovněž neinvestiční dotace v oblasti protidrogové politiky o 20 mil. Kč ročně. Rozpočet kapitoly je navýšen o částku 41,5 mil. Kč ročně v návaznosti na usnesení vlády č. 532/2019 o centralizaci finančních prostředků a dotačních titulů Programu protidrogové politiky z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (8,5 mil. Kč), Ministerstva zdravotnictví (25 mil. Kč) a Ministerstva spravedlnosti (8 mil. Kč). Naopak rozpočet kapitoly byl snížen v souvislosti s přesunem Agentury pro sociální začleňování do kapitoly Ministerstva

pro místní rozvoj o částku 112,8 mil. Kč pro rok 2020 a o částky 36,6 mil. Kč a 21 mil. Kč pro léta 2021 a 2022. Výdaje na program protidrogové politiky tak dosáhnou částky 233 mil. Kč v roce 2020 a 231 mil. Kč v jednotlivých letech výhledu.

V kapitole **Ministerstva zahraničních věcí** jsou zajištěny prostředky na stabilizaci a rekonstrukci Iráku podle usnesení vlády č. 824/2017 (ve výši 30 mil. Kč a 29 mil. Kč v roce 2021), dále prostředky na zajištění světové výstavy EXPO 2020 v Dubaji podle usnesení vlády č. 479/2017 (61,5 mil. Kč a 30,1 mil. Kč v roce 2021), prostředky podle UV č. 777/2018 o nástroji finanční pomoci uprchlíkům v Turecku v roce 2020 ve výši 86,8 mil. Kč, v roce 2021 51,6 mil. Kč a 50,8 mil. Kč v roce 2022. V roce 2020 je rozpočtován příspěvek do Česko-německého fondu budoucnosti ve výši 70 mil. Kč. Rozpočet byl dále posílen s určením na pokračování programu Obnova Sýrie (částka 50 mil. Kč pro rok 2020 i pro rok 2021), na Program aktivit na podporu zdrojových a tranzitních zemí migrace v Africe v letech 2020 až 2022 – ročně ve výši 100 mil. Kč a na Český dům v Bratislavě (5 mil. Kč ročně).

Výdaje kapitoly **Ministerstva obrany** jsou rozpočtovány pro rok 2020 ve výši 75,5 mld. Kč (podíl na HDP 1,3 %), pro rok 2021 ve výši 85,3 mld. Kč (podíl na HDP 1,4 %) a pro rok 2022 ve výši 95,2 mld. Kč (podíl na HDP 1,5 %).

V kapitole **Ministerstva financí** se pro rok 2020 rozpočtují prostředky ve výši 150 mil. Kč na nový informační systém o majetku státu a na projekt MOJE DANĚ částka 200 mil. Kč pro rok 2020 a 100 mil. Kč v roce 2021 a 154 mil. Kč v roce 2022). Dále byl rozpočet kapitálových výdajů posílen 300 mil. Kč ročně.

Výdaje kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** (bez prostředků EU) pro rok 2020 činí 680,9 mld. Kč a meziročně rostou o 53,5 mld. Kč, z toho částka 49 mld. Kč se týká sociálních dávek a sociálních transferů. Nárůst zbývajících výdajů se týká zejména dotací na sociální služby (+2,1 mld. Kč na částku 17,8 mld. Kč), aktivní politiky

zaměstnanosti (+1,2 mld. Kč), transferů obcím na sociálně právní ochranu dětí (+0,19 mld. Kč), příspěvku na výkon sociální práce (+0,2 mld. Kč), státního příspěvku na výkon pěstounské péče (+0,12 mld. Kč). Výdaje kapitoly na rok 2021 jsou rozpočtovány ve výši 708,3 mld. Kč a pro rok 2022 ve výši 728,9 mld. Kč (cca 45 % celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2021 i v roce 2022). Rozpočet výdajů na transfery podle z.č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, činí 17 835 mil. Kč v každém roce výhledu.

V rozpočtu výdajů kapitoly **Ministerstva vnitra** byla promítnuta tato opatření: nastavení provozních výdajů Hasičského záchranného sboru na úroveň cca 1,3 mld. Kč (zvýšení o 134 mil. Kč ročně), nastavení kapitálových výdajů Hasičského záchranného sboru na úroveň cca 850 mil. Kč ročně (zvýšení 300 mil. Kč ročně – výšková technika, budovy). Do rozpočtu Policie ČR bylo promítnuto jako trvalý vliv zvýšení o 500 mil. Kč ročně na obnovu vozového parku, zvýšení provozních výdajů o 250 mil. Kč ročně a posílení kapitálových výdajů o 200 mil. Kč ročně. Na Centrum na podporu integrace cizinců je rozpočtována pro rok 2020 částka 24 mil. Kč a na další léta 48 mil. Kč v každém roce. Rozpočet kapitoly byl posílen i na Digitální Česko v celkové výši 0,38 mld. Kč pro rok 2020. V rozpočtu kapitoly jsou mj. rozpočtovány prostředky na posílení kapacity Úřadu pro zahraniční styky a informace. V kapitole jsou zabezpečeny další výdaje týkající se např. výstavby areálu Zbraslav, ochrany hranic (79,9 mil. Kč v roce 2020 a 85,8 mil. Kč v roce 2021), výcviková mise Irák v roce 2020 a 2021 částky 19,1 mil. Kč a na ochranu měkkých cílů (ve výši 40 mil. Kč v letech 2020 a 2021) - vše podle příslušných usnesení vlády. Dále jsou v letech 2020 a 2021 rozpočtovány prostředky ve výši 1 mld. Kč na obnovu hromadného radiokomunikačního systému IZS.

V kapitole **Ministerstva životního prostředí** je rozpočtována část výdajů v návaznosti na příjmy z prodeje emisních povolenek (pro rok 2020 částka 2,1 mld. Kč a pro léta 2021 a 2022 ročně částka 1,3 mld. Kč).

V kapitole **Ministerstva pro místní rozvoj** byl zvýšen rozpočet pro rok 2020 na nový IS MS2021+ (100 mil. Kč), na IS MS 2014+ NEN a ostatní IT (250 mil. Kč), na opravy místních komunikací zničených transportem dřeva (70 mil. Kč) a na pomoc se zabezpečením Moto GP Brno 2020 (55 mil. Kč). Rozpočet kapitoly byl dále zvýšen v souvislosti s přesunem Agentury pro sociální začleňování z kapitoly Úřad vlády ČR o částku 112,8 mil. Kč v roce 2020, o částku 36,6 mil. Kč v roce 2021 a o částku 21 mil. Kč v roce 2022.

V kapitole **Ministerstva průmyslu a obchodu** jsou rozpočtovány dotace na obnovitelné zdroje rozpočtovány ve výši 27 mld. Kč v letech 2020 až 2022. Výdaje Správy úložišť radioaktivních odpadů kryté převodem z jaderného účtu jsou rozpočtovány v jednotlivých letech výhledu 2020-2022 ve výši 665,3 mil. Kč, 670,3 mil. Kč a 728,5 mil. Kč). V této kapitole se od roku 2019 rozpoč-

tují výdaje v návaznosti na příjem ze zvláštních účtů Ministerstva financí k úhradě nákladů a výdajů spojených s řešením důsledků po chemické těžbě uranu a souvisejících činností v oblasti Stráže pod Ralskem podle usnesení vlády č. 655/2017 (rok 2020 částka 1,28 mld. Kč, rok 2021 částka 1,29 mld. Kč a rok 2022 1,3 mld. Kč). Rozpočet pro rok 2020 byl navýšen na strategické investiční akce, na dotační program na výměnu DVBT-2 a dále na Digitální Česko (100 mil. Kč – rok 2020), pro léta 2020-2022 pak na realizaci úkolů pro výstavbu nových jaderných zdrojů a vládního zmocnění pro JE (24,2 mil. Kč ročně).

V kapitole **Ministerstva dopravy** jsou rozpočtovány výdaje na úhradu ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě pro kraje ve výši 3 127 mil. Kč (pro rok 2021 částka 3 188 mil. Kč a pro rok 2022 částka 3 228 mil. Kč). Výdaje spojené s kosmickými aktivitami dosahují částky 1,2 mld. Kč v každém roce výhledu. Rozpočet obsahuje i výdaje na kompenzace slev jízdného ve veřejné osobní dopravě v návaznosti na usnesení vlády č. 206/2018 o zavedení nové slevy z jízdného ve vlacích a autobusech pro seniory, děti, žáky a studenty. Dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury pro rok 2020 činí 37,3 mld. Kč (z toho dotace na projekty spolufinancované z EIB 1,1 mld. Kč), pro rok 2021 činí 32,2 mld. Kč (z toho dotace na projekty spolufinancované z EIB 3,8 mld. Kč), pro rok 2022 činí 31,8 mld. Kč (z toho dotace na projekty spolufinancované z EIB 3,6 mld. Kč). Výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury jsou navrženy pro rok 2020 ve výši 70,2 mld. Kč (bez prostředků z rozpočtu EU), pro léta 2021 a 2022 ve výši 67,4 mld. Kč.

V kapitole **Český telekomunikační úřad** jsou obsaženy výdaje na čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držitelů poštovní licence ve výši 1,8 mld. Kč pro rok 2020 a ve výši 1,5 mld. Kč ročně v dalších letech výhledu. Dále jsou rozpočtovány prostředky na úhradu ztráty z poskytování univerzální služby ve výši 120 mil. Kč ročně. Rozpočet byl posílen o 80 mil. Kč v kapitálových výdajích na IS SPECTRA v roce 2020 a o 40 mil. Kč ročně v letech 2021 a 2022.

V celkových výdajích **Ministerstva zemědělství** jsou obsaženy výdaje na spolufinancování Programu rozvoje venkova ve výši 4,5 mld. Kč ročně. Posíleny byly výdaje na vodní hospodářství (rozpočet 1,8 mld. Kč v každém roce výhledu) a výdaje na lesní hospodářství (rozpočet 1,1 mld. Kč rovněž v každém roce výhledu); výdaje na národní dotace do zemědělství činí 3,8 mld. Kč ročně. Dotace do PGLRF činí 1 mld. Kč ročně a výdaje na přímé platby – dofinancování ze státního rozpočtu činí necelých 600 mil. Kč ročně.

V kapitole **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** je rozpočtován nárůst prostředků v soukromém a církevním školství podle schématu valorizace platů v regionálním školství. Rozpočet kapitoly také obsahuje navýšení prostředků pro vysoké školy (bez VVI) pro rok

2020 o 0,9 mld. Kč oproti roku 2019 a pro rok 2021 navýšení o 1 mld. Kč oproti roku 2020. V rozpočtu jsou zahrnuty i prostředky na obědy do škol zdarma. V rozpočtu kapitoly je promítnuta organizační změny ve financování sportu v souvislosti se vznikem nové kapitoly Národní sportovní agentura (pro rok 2020 přesun 27,5 mil. Kč, v roce 2021 částka 5 659 mil. Kč a v roce 2022 částka 5 661 mil. Kč). Rozpočet kapitoly byl snížen o částku 8,5 mil. Kč ročně v návaznosti na usnesení vlády č. 532/2019 o centralizaci finančních prostředků a dotačních titulů Programu protidrogové politiky do kapitoly Úřadu vlády ČR.

V kapitole **Ministerstva kultury** je rozpočtován příspěvek na podporu činnosti dotčených církví a náboženských společností v návaznosti na zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi ve výši 1 083,6 mil. Kč a ve výši 1 011,3 mil. Kč pro rok 2021 a ve výši 939,1 mil. Kč pro rok 2022, dále rozpočet kapitoly obsahuje prostředky na finanční náhrady poskytované církvím podle výše citovaného zákona ve výši 2 177,7 mil. Kč a pro rok 2021 částka 2 221,3 mil. Kč a pro rok 2022 částka 2 265,7 mil. Kč). Návrh výdajů na rok 2020 obsahuje i prostředky na financování Programu péče o Národní kulturní poklad ve výši 1,48 mld. Kč a ve výši 1,0 mld. Kč pro léta 2021 a 2022. Dotace na filmové pobídky v letech 2020 až 2022 činí 800 mil. Kč ročně. Rozpočet kapitoly počítá i s prostředky na podporu dotačních programů za účelem zvýšené ochrany měkkých cílů podle usnesení vlády č. 527/2017 (37 mil. Kč v roce 2020 a 17 mil. Kč v roce 2021). Součástí rozpočtu jsou i prostředky Nadačnímu fondu obětem holocaustu ve výši 20 mil. Kč každoročně. Oproti výhledu byl rozpočet posílen v oblasti rozvoje a obnovy státních kulturních zařízení (80 mil. Kč ročně) a regionálních kulturních zařízení (80 mil. Kč ročně), v oblasti podpory živého umění a kulturního dědictví (150 mil. Kč ročně), na kofinancování programů EU (100 mil. Kč v letech 2020 a 2021 a v roce 2022 částka 150 mil. Kč).

V kapitole **Ministerstva zdravotnictví** se rovněž počítá s prostředky na podporu dotačních programů za účelem zvýšené ochrany měkkých cílů podle usnesení vlády č. 527/2017 (32 mil. Kč v roce 2020 i v roce 2021). V roce 2022 se rozpočtuje částka 0,5 mld. Kč na neuznatelné výdaje spojené s Programem OPŽP. Na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví je rozpočtována částka 760 mil. Kč v roce 2020 a v dalších letech částka 743 mil. Kč; na zdravotnickou záchrannou službu částka téměř 593 mil. Kč ve všech letech výhledu. Rozpočet kapitoly byl snížen o částku 25 mil. Kč ročně v návaznosti na usnesení vlády č. 532/2019 o centralizaci finančních prostředků a dotačních titulů Programu protidrogové politiky do kapitoly Úřadu vlády ČR.

V kapitole **Ministerstva spravedlnosti** jsou v letech 2020 až 2022 nadále rozpočtovány příjmy a výdaje ve výši 71 mil. Kč na problematiku poštovního (sleva poskytovaná Českou poštou, a.s. na příjmový účet Ústředí Minis-

terstva spravedlnosti). Oproti výhledu počítá rozpočet s úpravou harmonogramu výstavby justičního areálu Krajského soudu v Ústí nad Labem do roku 2021 (pro rok 2021 částka 463,6 mil. Kč, pro rok 2022 částka 400 mil. Kč), dále rozpočet obsahuje doplnění zdrojů na rekonstrukci pavilonu Justičního areálu Na Míčáncích (50 mil. Kč pro rok 2020). Rozpočet počítá od roku 2019 s posílenými výdaji na výměnu aut, investice do zdravotnických zařízení a opravy věznic. Rozpočet kapitoly byl snížen o částku 8 mil. Kč ročně v návaznosti na usnesení vlády č. 532/2019 o centralizaci finančních prostředků a dotačních titulů Programu protidrogové politiky do kapitoly Úřadu vlády ČR.

V kapitole **Úřad průmyslového vlastnictví** se v letech 2020-2022 rozpočtují výdaje ve vazbě na nařízení EP a Rady EU 2017/1001 o ochranné známce EU ve výši 6 mil. Kč ročně, současně se o tuto částku zvyšují příjmy kapitoly. Rozpočet byl navýšen pro rok 2020 o 5 mil. Kč na Digitální Česko.

V kapitole **Český statistický úřad** byly posíleny výdaje na informační technologie (zejména ROS) v působnosti kapitoly (částka 60 mil. Kč ročně), kapitálové výdaje na volby s určením na kontinuální obměnu techniky (5 mil. Kč ročně) a na rekonstrukci Krajské správy Brno (8 mil. Kč pro rok 2020). Na sčítání lidu, bytu a domů 2021 byla do kapitoly převedena pro rok 2020 část prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa (celkem 350 mil. Kč).

V kapitole **Český úřad zeměměřický a katastrální** jsou zabezpečeny výdaje na obnovu a na obnovení centrální sítové infrastruktury vč. serverů, byly posíleny výdaje na základní registry a informační systémy po zavedení senátních volebních obvodů. Pro rok 2020 byl rozpočet zvýšen s určením na spolufinancování rekonstrukce budovy v Českých Budějovicích (11 mil. Kč).

Rozpočet kapitoly **Český báňský úřad** byl posílen na rekonstrukce a údržbu budov v působnosti kapitoly.

V kapitole **Ústav pro studium totalitních režimů** jsou rozpočtovány výdaje na rekonstrukci budov ve výši 73 mil. Kč v roce 2020 (60 mil. Kč v roce 2021).

Součástí návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2020 a výhledu na další léta je i rozpočet nově vzniklé kapitoly **Národní sportovní agentura**, která bude postupně přebírat činnosti v oblasti financování sportu. Od roku 2021 bude poskytovat dotace v rámci vlastních programů. Z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byly přesunuty prostředky ve výši 27,5 mil. Kč, pro rok 2021 ve výši 5 659 mil. Kč a pro rok 2022 ve výši 5 661 mil. Kč. Rozpočet byl dále posílen o dalších 40 mil. Kč na rozvoj činnosti nového úřadu a další prostředky jsou směřovány na personální zajištění fungování vzniklého úřadu a rozvoj sportovní činnosti. Celkové výdaje kapitoly v roce 2021 a 2022 dosáhnout 6,96 mld. Kč v každém roce.

V kapitole **Ústavní soud** jsou rozpočtovány v roce 2020 výdaje na pokračující rekonstrukci sídla Ústavního soudu.

V kapitole **Akademie věd** jsou rozpočtovány v letech 2020-2022 prostředky na zabezpečení archeologického průzkumu v areálu Pražského hradu ve výši 0,55 mil. Kč ročně přesunem z kapitoly Kancelář prezidenta republiky.

Rozpočet kapitoly **Státní úřad pro jadernou bezpečnost** počítá s prostředky na zajištění specializované nezávislé odborné podpory (TSO) a dalšími souvisejícími výdaji při rozvoji jaderné energetiky.

Rozpočet kapitoly **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** byl jednorázově posílen na zajištění navýšení diskové kapacity, infrastruktury a SW licencí pro ochranu před kybernetickými útoky (26 mil. Kč pro rok 2020). Výhled obsahuje i prostředky na výstavbu nové budovy v Brně.

V kapitole **Nejvyšší kontrolní úřad** se počítá s výdaji na pořízení nové budovy podle usnesení rozpočtového výboru č. 264/2015 (rok 2020 částka 32 mil. Kč). Dále jsou v roce 2020 rozpočtovány výdaje na pořízení vybavení nového sídla ve výši 60,1 mil. Kč. V souvislosti s kongresem EUROSAT jsou pro rok 2020 rozpočtovány výdaje ve výši 10 mil. Kč.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa** jsou rozpočtovány mimo jiné:

- v letech 2020 až 2022 výdaje na **datové schránky** ve výši 605 mil. Kč ročně a na **pozemkové úpravy** ve výši 700 mil. Kč ročně,
- na podporu exportu pro ČEB, a.s. pro EGAP, a.s. jsou rozpočtovány výdaje uvedené v následující tabulce:

Tabulka č. 19 Výdaje na podporu exportu v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
Dotace na podporu exportu - Česká exportní banka, a.s.	0,0	3 823,9	31,4	0,0	480,0	400,0	280,0	310,0
Navýšení základního kapitálu České exportní banky, a.s.	0,0	1 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dotace na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP	0,0	2 200,0	2 800,0	4 330,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů	0,0	0,0	0,0	0,0	250,0	250,0	250,0	250,0
EGAP, a.s. - zvýšení základního kapitálu	2 775,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkem	2 775,0	7 023,9	2 831,4	4 330,3	730,0	650,0	530,0	560,0

- v souladu s rozpočtovým výhledem, obdobně jako v minulých letech, jsou rozpočtovány prostředky pro **neziskové organizace** v celkové výši 20,88 mil. Kč. Jedná se o Český svaz bojovníků za svobodu, Konfederaci politických vězňů, Masarykovo demokratické hnutí, Ústav T.G.M. a o Československou obec legionářskou,
- na zajištění průběhu **voleb** jsou rozpočtovány prostředky ve výši 0,8 mld. Kč pro rok 2020 (volby do Senátu, doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí, volby do zastupitelstev krajů), ve výši 0,7 mld. Kč pro 2021 (doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí, volby do Poslanecké sněmovny) a ve výši 1,05 mld. Kč pro rok 2022 (volby do Senátu, doplňující volby do Senátu a dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí, volby do zastupitelstev obcí a přípravné práce na volbu prezidenta republiky),
- na úhradu **volebních nákladů** politickým stranám - částka 670 mil. Kč pro rok 2021 (volby do Poslanecké sněmovny),
- příspěvek **politickým stranám** činí 589,7 mil. Kč v letech 2020 a 2021 a pro rok 2022 částka 592,9 mil. Kč,
- výdaje na **sčítání lidí, domů a bytů**, které se uskutečnily v roce 2021, jsou rozpočtovány pro rok 2020 ve výši 430 mil. Kč (část prostředků je rozpočtována v kapitole Českého statistického úřadu), pro rok 2021 ve výši 986 mil. Kč a pro rok 2022 necelých 30 mil. Kč,
- **finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy** jsou rozpočtovány ve výši 12,5 mld. Kč pro rok 2020, ve výši 13,1 mld. Kč pro rok 2021 a ve výši 13,7 mld. Kč pro rok 2022. V jejich návrhu je obsažena valorizace příspěvku na výkon státní správy o 5 %,
- **na programové financování** je vyčleněna pro rok 2020 částka 580 mil. Kč, ve které se počítá mj. s výdaji na podprogram Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních škol v okolí velkých měst ve výši 439 mil. Kč. V dalších letech je na programové financování rozpočtována částka 755 mil. Kč ročně.
- na **výkon funkce předsednictví ČR v Radě EU** je pro rok 2021 rozpočtována částka 334,2 mil. Kč a pro rok 2022 částka 849,6 mil. Kč.

Do rozpočtu výdajů bylo promítnuto **snížení tzv. užších provozních výdajů kapitol o 10 %, tj. 2,4 mld. Kč ročně**. Základnou byly výdaje zahrnuté ve výhledu roku 2020 na

podseskupení položek rozpočtové skladby 513 nákup materiálu, 515 nákup vody, paliv a energie, 516 nákup služeb, 517 ostatní nákupy a 590 ostatní neinvestiční nákupy. Snížení užších provozních výdajů se netýká zejména parlamentních kapitol, výdajů na výzkum vývoj a inovace, oblasti zahraniční rozvojové spolupráce, výdajů v rámci Letecké záchranné služby v kapitole Ministerstva zdravotnictví, výdajů souvisejících se sociálními dávkami

v kapitole Ministerstva práce a sociálních věcí, výdajů Policie ČR a HZS ČR v kapitole Ministerstva vnitra, Celní správy v kapitole Ministerstva financí, Vězeňské služby v kapitole Ministerstva spravedlnosti, katastrálních úřadů, části výdajů v kapitole Správa státních hmotných rezerv, dále pak kapitoly Ministerstva obrany, Státní dluh, Operace státních finančních aktiv a Všeobecná pokladní správa.

6.4 Předpokládaný způsob financování deficitu

V předloženém střednědobém výhledu státního rozpočtu se předpokládá, že schodky státního rozpočtu a zvý-

šení stavu na účtech státních finančních aktiv budou pokryty změnou stavu státního dluhu

7 Základní ukazatele státních fondů ve střednědobém výhledu

Státní fondy jsou samostatné právnické osoby zřízené příslušnými zákony. Střednědobý výhled státních fondů obsahuje očekávané příjmy a výdaje státních fondů na rok, na který je předkládán návrh státního rozpočtu a na dva roky bezprostředně následující po tomto roce. V České republice jsou zřízeny následující státní fondy:

- Státní fond dopravní infrastruktury;
- Státní zemědělský intervenční fond;
- Státní fond kinematografie;
- Státní fond kultury České republiky;
- Státní fond rozvoje bydlení;
- Státní fond životního prostředí České republiky.

7.1 Státní fond dopravní infrastruktury

Návrh rozpočtu na rok 2020 i na oba následující roky střednědobého výhledu jsou sestaveny jako vyrovnané. Celkové příjmy a výdaje jsou pro rok 2020 rozpočtovány ve výši 83,2 mld. Kč, pro rok 2021 ve výši 67,4 mld. Kč a pro rok 2022 také ve výši 67,4 mld. Kč bez prostředků EU a FM. Hlavní zdroje příjmů v návrhu na rok 2020 tvoří daňové příjmy ve výši 20,4 mld. Kč a nedaňové příjmy (výnos z mýtného) ve výši 12,5 mld. Kč. Přijaté transfery (dotace) jsou v návrhu na rok 2020 rozpočtovány v cel-

kové výši 50,3 mld. Kč. Dotace ze státního rozpočtu určené na krytí deficitu jsou pro rok 2020 stanoveny ve výši 36,2 mld. Kč, ve výši 28,4 mld. Kč v roce 2021 a ve výši 28,2 mld. Kč v roce 2022.

Na výdajové straně v roce 2020 z celkových výdajů ve výši 83,2 mld. Kč tvoří rozhodující část výdaje určené na výstavbu, modernizaci, opravy a údržbu silnic, dálnic, celostátních i regionálních drah, na výstavbu a modernizaci vodních cest a na příspěvkové programy.

Tabulka č. 20 Státní fond dopravní infrastruktury v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	83 241 122 851	67 425 000 000	67 425 000 000
z toho: dotace z kapitoly MD na programy (projekty) EU a ČR	13 019 791 851	0	0
dotace z kapitoly MD na projekty spolufinancované EIB	1 136 001 000	3 780 265 000	3 585 908 000
dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu	36 185 330 000	28 444 735 000	28 239 092 000
výdaje celkem	83 241 122 851	67 425 000 000	67 425 000 000
saldo příjmů a výdajů	0	0	0

7.2 Státní zemědělský intervenční fond

V návrhu příjmů rozpočtu na rok 2020 v celkové výši 42,2 mld. Kč tvoří nejvýznamnější příjmovou položku dotace na Společnou zemědělskou politiku z kapitoly Ministerstva zemědělství ve výši 40,1 mld. Kč. Součástí příjmů fondu je i dotace ze státního rozpočtu na činnost a ostatní dotace v celkové výši 1,9 mld. Kč. Celkové přijaté transfery ze státního rozpočtu tak činí 42 mld. Kč.

Celkové výdaje fondu na rok 2020 jsou rozpočtovány ve výši 42,2 mld. Kč. Fond provádí administraci řady podpor, které jsou v rámci Společné zemědělské politiky po-

skytovány. Jedná se zejména o přímé platby, opatření Společné organizace trhu (finanční podpory, vývozní subvence, dotace, intervenční nákupy aj.) a další výdaje spojené s účastí v Programu rozvoje venkova.

V letech střednědobého výhledu se předpokládají příjmy a výdaje ve výši 11,1 mld. Kč v roce 2021 a také ve výši 11,1 mld. Kč v roce 2022. Výdaje na léta 2021 a 2022 neobsahují prostředky EU a FM (promítají se až při přípravě ročního rozpočtu).

Tabulka č. 21 Státní zemědělský intervenční fond v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	42 180 977 061	11 117 239 000	11 117 239 000
z toho: dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MZE	40 054 177 061	8 990 439 000	8 990 439 000
dotace ze státního rozpočtu na činnost a ostatní dotace	1 900 000 000	1 900 000 000	1 900 000 000
výdaje celkem	42 180 977 061	11 117 239 000	11 117 239 000
saldo příjmů a výdajů	0	0	0

7.3 Státní fond kinematografie

Příjmy Státního fondu kinematografie pro rok 2020 jsou rozpočtovány ve výši 1 234,6 mil. Kč. Z vlastních příjmů fondu tvoří největší část příjmy od provozovatelů televizního vysílání, příjmy z poskytování licencí k užití filmů, k nimž fond vykonává práva výrobce, příjmy od pořadatelů kinematografických představení a příjmy od provozovatelů převzatého vysílání. Celková výše dotace ze státního rozpočtu na rok 2020 je pro fond určena ve výši 992,9 mil. Kč, z toho dotace na filmové pobídky činí 800 mil. Kč.

Výdaje pro rok 2020 jsou navrhovány také ve výši 1 234,6 mil. Kč. Výdaje jsou určeny především na poskytování podpor projektů v oblasti kinematografie a podporu filmových pobídek.

V roce 2021 jsou Státním fondem kinematografie plánovány příjmy i výdaje ve výši 1 234,1 mil. Kč a v roce 2022 příjmy i výdaje rovněž ve výši 1 234,1 mil. Kč, přičemž dotace ze státního rozpočtu na léta 2021 a 2022 činí 992,4 mil. Kč.

Tabulka č. 22 Státní fond kinematografie v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	1 234 562 253	1 234 100 000	1 234 100 000
<i>z toho: dotace ze státního rozpočtu kapitoly MK</i>	<i>992 862 253</i>	<i>992 400 000</i>	<i>992 400 000</i>
výdaje celkem	1 234 562 253	1 234 100 000	1 234 100 000
saldo příjmů a výdajů	0	0	0

7.4 Státní fond kultury České republiky

Celkové příjmy fondu jsou na rok 2020 rozpočtovány ve výši 75,4 mil. Kč. Hlavní příjmy v roce 2020 i v následujících letech tvoří výnosy z reklam vysílaných na ČT2 v předpokládané výši 35 mil. Kč a příjmy z pronájmu nemovitostí ve výši 33 mil. Kč.

Výdaje fondu pro rok 2020 jsou rozpočtovány ve výši 57,5 mil. Kč. Největší výdajové položky představují záko-

nem stanovené podpory poskytované na projekty v oblasti kultury v předpokládané výši 28 mil. Kč.

Rozpočty na rok 2020 i léta výhledu 2021 a 2022 jsou navrhovány jako přebytkové. Příjmy jsou na rok 2021 i 2022 stanoveny ve výši 75,4 mil. Kč a výdaje ve výši 57,5 mil. Kč pro oba roky.

Tabulka č. 23 Státní fond kultury ČR v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	75 427 380	75 427 380	75 427 380
<i>z toho: dotace ze státního rozpočtu</i>	<i>1 927 380</i>	<i>1 927 380</i>	<i>1 927 380</i>
<i>transfer - výnosy z reklamy dle zákona č. 483/1991 Sb.</i>	<i>35 000 000</i>	<i>35 000 000</i>	<i>35 000 000</i>
výdaje celkem	57 480 000	57 480 000	57 480 000
saldo příjmů a výdajů	17 947 380	17 947 380	17 947 380

7.5 Státní fond rozvoje bydlení

Pro rok 2020 jsou příjmy rozpočtovány ve výši 1 235 mil. Kč, ve výhledu na rok 2021 ve výši 1 275 mil. Kč a na rok 2022 ve výši 1 290 mil. Kč. Příjmy fondu jsou tvořeny především splátkami úvěrů, které fond poskytl. Roční splátky úvěrů v roce 2020 budou činit 700 mil. Kč. Úroky z těchto úvěrů se předpokládají ve výši 98,3 mil. Kč.

Výdaje na rok 2020 jsou stanoveny na 3 018,5 mil. Kč a jsou především určeny na úvěry fyzickým a právnickým osobám ve výši 1 600 mil. Kč, na dotace obcím na regeneraci veřejných prostranství na sídlištích ve výši 100 mil. Kč, na výplatu úrokových dotací k úvěrům na

rekonstrukce a modernizace bytových domů poskytnutých v letech 2001 - 2010 ve výši 680 mil. Kč, na výplatu úrokových dotací k úvěrům na rekonstrukce a modernizace bytových domů poskytnutých v roce 2011 ve výši 70 mil. Kč, na výdaje zajišťování podpor ve výši 90 mil. Kč, na snižování jistiny úvěrů mladým lidem na výstavbu ve výši 35 mil. Kč a na správní výdaje fondu ve výši 103,5 mil. Kč.

V roce 2021 jsou výdaje plánovány ve výši 2 935 mil. Kč, v roce 2022 jsou výdaje rozpočtovány ve výši 2 649 mil. Kč.

Tabulka č. 24 Státní fond rozvoje bydlení v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	1 235 000 000	1 275 000 000	1 290 000 000
<i>z toho: dotace ze státního rozpočtu kapitoly MMR</i>	<i>445 000 000</i>	<i>449 000 000</i>	<i>449 000 000</i>
výdaje celkem	3 018 500 000	2 935 000 000	2 649 000 000
<i>z toho: poskytnuté půjčky</i>	<i>1 720 000 000</i>	<i>1 570 000 000</i>	<i>1 570 000 000</i>
saldo příjmů a výdajů	-1 783 500 000	-1 660 000 000	-1 359 000 000

7.6 Státní fond životního prostředí České republiky

Příjmy fondu jsou pro rok 2020 rozpočtovány ve výši 1 602,7 mil. Kč, přičemž převážnou část příjmů tvoří poplatky za znečišťování životního prostředí ve výši 986,3 mil. Kč. Zbývající část příjmů tvoří úhrada nákladů na administraci programu Nová zelená úsporám (NZÚ) ve výši 80 mil. Kč a technická podpora OPŽP 2014+ ve výši 210 mil. Kč, příjmy v rámci Inovativního finančního nástroje (IFN) ve výši 120 mil. Kč, dále splátky půjček poskytnutých příjemcům podpor ve výši 171,9 mil. Kč a platby úroků z těchto půjček ve výši 6,5 mil. Kč. V rámci Norských fondů je příjmem refundace nákladů administrace programu ve výši 8 mil. Kč a příjem prostředků na realizaci projektových výdajů ve výši 20 mil. Kč.

Výdaje fondu na rok 2020 jsou stanoveny ve výši 3 418 mil. Kč. Velkou část výdajů představuje financování Národního programu Životní prostředí ve výši 1 688 mil. Kč, dále kotlíkové dotace obcím a krajům ve výši 500 mil. Kč, kofinancování závazků v rámci programu Operační program Životní prostředí (OPŽP) ve výši 327 mil. Kč, celkové výdaje na Inovativní finanční nástroje ve výši 218 mil. Kč, Norské fondy ve výši 105 mil. Kč a úhrada nákladů spojených s činností kanceláře fondu ve výši 580 mil. Kč.

V roce 2021 jsou příjmy fondu navrženy ve výši 1 759,2 mil. Kč a výdaje ve výši 3 334 mil. Kč, v roce 2022 jsou příjmy rozpočtovány ve výši 1 669,6 mil. Kč a výdaje ve výši 3 115 mil. Kč.

Tabulka č. 25 Státní fond životního prostředí ČR v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	1 602 700 000	1 759 200 000	1 669 600 000
<i>z toho: dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na TA</i>	<i>290 000 000</i>	<i>260 000 000</i>	<i>260 000 000</i>
<i>dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na IFN</i>	<i>120 000 000</i>	<i>120 000 000</i>	<i>0</i>
<i>převody z NF na financování projektů Norských fondů a úhradu TP</i>	<i>28 000 000</i>	<i>227 000 000</i>	<i>202 000 000</i>
výdaje celkem	3 418 000 000	3 334 000 000	3 115 000 000
<i>z toho: poskytnuté půjčky</i>	<i>489 000 000</i>	<i>260 000 000</i>	<i>243 000 000</i>
saldo příjmů a výdajů	-1 815 300 000	-1 574 800 000	-1 445 400 000

7.7 Úhrnná bilance státních fondů

Úhrnná celková bilance základních ukazatelů státních fondů je v rámci střednědobého výhledu na roky 2021 a 2022 uvedena spolu s návrhem rozpočtu na rok 2020 v

následující tabulce. Výdaje na léta 2021 a 2022 neobsahují prostředky EU a FM (promítají se až při přípravě ročního rozpočtu).

Tabulka č. 26 Úhrnná bilance státních fondů v letech 2020 – 2022 (v Kč)

ukazatel	2020 R	2021 SDV	2022 SDV
příjmy celkem	129 569 789 545	82 885 966 380	82 811 366 380
v tom: daňové příjmy	21 276 300 000	21 668 000 000	22 078 000 000
nedaňové a kapitálové příjmy	14 085 400 000	16 017 200 000	16 077 600 000
z toho: příjmy ze spolufinancování z rozpočtu EU	0	0	0
splátky půjček	871 900 000	895 300 000	949 300 000
výnos z mýtného	12 500 000 000	14 400 000 000	14 400 000 000
přijaté transfery	94 208 089 545	45 200 766 380	44 655 766 380
z toho: dotace ze státního rozpočtu z kapitoly Mze	40 054 177 061	8 990 439 000	8 990 439 000
dotace z kapitoly MD na programy (projekty) EU a ČR	13 019 791 851	0	0
dotace z kapitoly MD na projekty spolufinancované z EIB	1 136 001 000	3 780 265 000	3 585 908 000
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na TA	290 000 000	260 000 000	260 000 000
dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŽP na IFN	120 000 000	120 000 000	0
převody z NF na financování projektů Norských fondů a úhradu TP	28 000 000	227 000 000	202 000 000
dotace ze státního rozpočtu kapitoly MMR	445 000 000	449 000 000	449 000 000
dotace ze státního rozpočtu kapitoly MK	994 789 633	994 327 380	994 327 380
transfer - výnosy z reklamy dle zákona č. 483/1991 Sb.	35 000 000	35 000 000	35 000 000
dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu	38 085 330 000	30 344 735 000	30 139 092 000
výdaje celkem	133 150 642 165	86 102 819 000	85 597 819 000
z toho: poskytnuté půjčky	2 209 000 000	1 830 000 000	1 813 000 000
saldo příjmů a výdajů	-3 580 852 620	-3 216 852 620	-2 786 452 620

D Další vybrané údaje střednědobého výhledu na léta 2021 a 2022

8 Výdaje na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie v letech 2021 – 2022

Výdaje na operační programy programového období 2007-2013

Financování projektů z programového období 2007-2013 bylo ukončeno a z tohoto důvodu není zapotřebí v letech 2021 a 2022 rozpočtovat prostředky na předfinancování podílu EU a na národní spolufinancování ze státního rozpočtu k projektům z tohoto období. V souvislosti s obdobím 2007-2013 probíhá již jen proces jeho uzavírání, který zahrnuje řešení sporných případů, nesrovnalostí a vypořádání finančních vztahů mezi Evropskou unií a Českou republikou, případně převod prostředků na příjmové účty státního rozpočtu.

Proces uzavírání tohoto programového období započal předložením závěrečných dokumentů k jednotlivým operačním programům Evropské komisi. Do 30. 3. 2017 byly tyto závěrečné podklady (se žádostí o převod platby konečného zůstatku) zaslány Evropské komisi. Na základě těchto podkladů Evropská komise začala postupně jednotlivé operační programy (nebo jejich části) ukončovat a souběžně s tím i začala převádět platby konečných zůstatků. První platby závěrečných zůstatků byly na účty Národního fondu (Ministerstva financí) připsány v závěru prosince 2017 a další v průběhu roku 2018. Tyto přijímané platby byly postupně převedeny na příjmové účty státního rozpočtu.

V souvislosti s postupným řešením sporných bodů bránícím uzavření některých operačních programů probíhá mezi Českou republikou a Evropskou komisí komunikace a jsou předávány další potřebné dokumenty a informa-

ce. V návaznosti na tyto kroky lze předpokládat, že dosa- vadní sporné body budou průběžně vysvětleny a následně finančně vypořádány. Lze tedy předpokládat finanční tok mezi Evropskou komisí a Českou republikou v roce 2019, ale i v letech následujících, tedy i v letech 2021 a 2022, pro které se zpracovává střednědobý výhled.

U některých operačních programů je nadále otevřena řada aktuálních kauz, které se průběžně řeší a nelze vy- loučit, že v návaznosti na jejich vývoj buď Evropská ko- mise uvolní další prostředky, nebo naopak bude od České republiky vyžadovat vrácení určitého objemu pro- středků. Jelikož nebude možné tyto vratky Evropské ko- misi odečíst v procesu certifikace výdajů jako v průběhu programového období, bude nutné tyto prostředky Ev- ropské komisi vrátit peněžním převodem, a to pravdě- podobně z prostředků státního rozpočtu mimo ukazatele určeného pro financování projektů a programů EU.

Souběžně je řešena řada případů na národní úrovni (např. otevřené případy porušení rozpočtové kázně), ze kterých mohou vyplynout odvody nezpůsobilých výdajů na účet PCO, které za určitých podmínek může převést na příjmové účty státního rozpočtu. Znamená to, že z pohledu příjmové strany státního rozpočtu nelze pova- žovat programové období 2007-2013 v nejbližších le- tech, tj. i v období pokrývajícím střednědobý rozpočtový výhled, za uzavřené a dosavadní platby přijaté na pří- jmové účty státního rozpočtu za konečné.

Výdaje na operační programy programového období 2014-2020

Česká republika má nárok v rámci Politiky soudržnosti v programovém období 2014-2020 vyčerpat alokaci ve vý- ší 23,1 mld. EUR a tato alokace se musí vyčerpat v soula- du s pravidlem N+3 do 31. 12. 2023. Jakékoliv další výdaje příjemců po tomto datu nebudou z hlediska pro- gramů období 2014-2020 způsobilé.

Od začátku programového období 2014-2020 do 30. 6. 2019 Česká republika obdržela na průběžných a záloho- vých platbách z Evropské komise 30,4 % z celkové aloka- ce určené pro operační programy, což ČR řadí na 22. místo mezi členskými státy. Oproti stavu k 30. 6. 2018 se čerpání celkové alokace navýšilo o 12,1 p. b., přičemž si ČR v pomyslném žebříčku členských států v podílu vy- čerpané alokace polepšila o jednu pozici. Z uvedeného

vyplyvá, že Evropské komisi zbývá vykázat cca 70 % cel- kové alokace v následujících letech 2020 až 2023 (resp. 2024 v rámci uzavírání posledního účetního roku). Pod- mínkou pro vyčerpání alokace u všech operačních pro- gramů je stabilní tempo realizace již zazávazkovaných projektů a též včasné a dostatečné zazávazkování zbýva- jící a dosud nerozdělené alokace (dle údajů MMR bylo k 30. 6. 2019 zazávazkováno 75,4 % celkové alokace všech operačních programů).

Výše uvedené vyhlásování závěrečných výzev bude pro řídicí orgány představovat určitou výzvu, jelikož alokace operačních programů je stanovena v EUR a závazkování projektů (vydávání právních aktů) probíhá v CZK. Řídicí orgány tak v okamžiku vyhlásování výzev budou muset

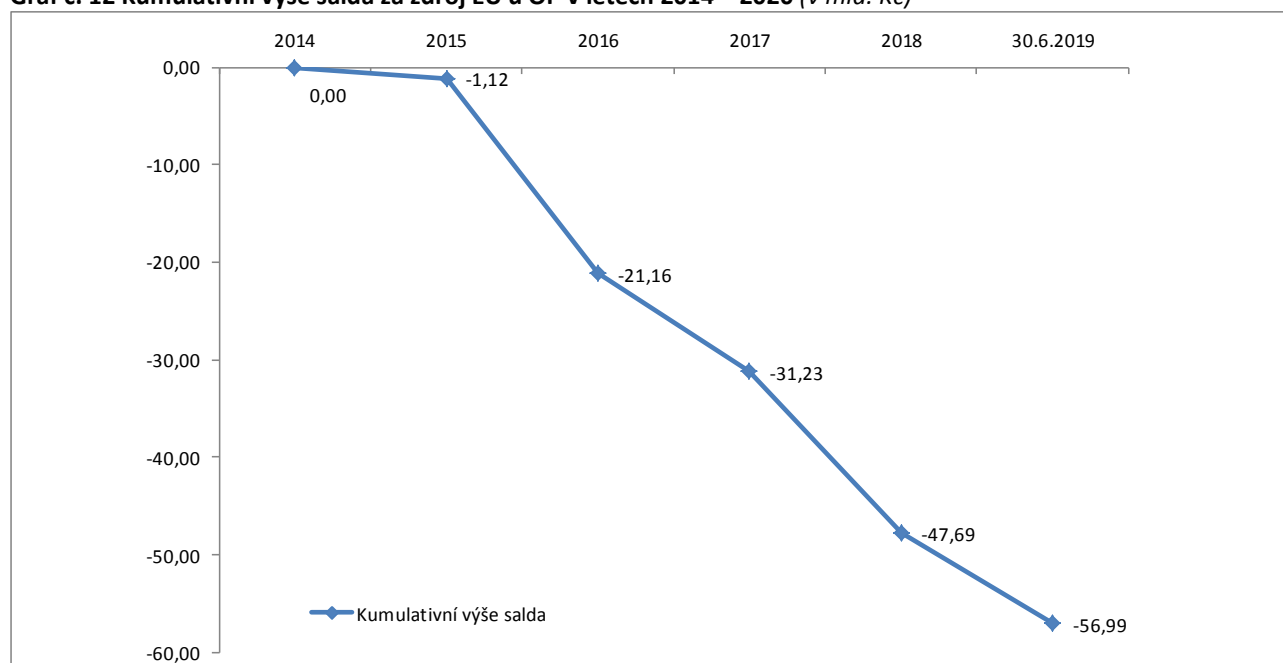
odhadnout výši rozpočtu pro vyhlašované výzvy v CZK tak, aby budoucí hodnota výdajů projektů vybraných v těchto výzvách v EUR příliš nepřesáhla alokaci operačního programu, tj. aby nedošlo k jejich nadměrnému „přezávazkování“. Výdaje projektů nad rámec alokace (tj. „přezávazkované výdaje“) totiž představují výdaj státního rozpočtu, který nebude nikdy Evropskou komisí uhrazen a půjde tak plně na vrub státního rozpočtu.

Nutným předpokladem pro vyčerpání alokace je realizace projektů a s tím související předfinancování podílu EU ze státního rozpočtu. Vzhledem k tomu, že podle údajů MMR k 30. 6. 2019 bylo příjemcům projektů na základě žádostí o platbu dosud celkem proplaceno 39 % alokace, zbývajících cca 61 % alokace bude zapotřebí proplatit v roce 2019 a letech následujících. Lze předpokládat, že většina těchto prostředků bude uvolňována ze státního rozpočtu ke konci programového období v letech 2021 až 2023, tj. v období kryjícím se z velké části s obdobím

střednědobého výhledu. Proto je možné v letech střednědobého výhledu očekávat zvyšující se potřeby organizačních složek státu k financování operačních programů EU.

Při financování operačních programů dochází ve státním rozpočtu k významným rozdílům mezi předfinancováním podílem EU a jeho refundací z prostředků přijatých od Evropské komise na zdrojový účet PCO. Kumulativní rozdíl mezi prostředky vynaloženými na předfinancování ze státního rozpočtu a prostředky, které byly převedeny do státního rozpočtu na základě předložených souhrnných žádostí, představuje k 30. 6. 2019 záporné saldo ve výši 56,99 mld. Kč (při dosavadních výdajích státního rozpočtu ve výši 200,59 mld. Kč a příjmech státního rozpočtu ve výši 143,6 mld. Kč). Kumulované záporné saldo postupně narůstá, nicméně v porovnání s vývojem kumulovaného salda u programového období 2007-2013 je tento nárůst méně strmý a kumulované saldo je nižší.

Graf č. 12 Kumulativní výše salda za zdroj EU u OP v letech 2014 – 2020 (v mld. Kč)

Pozn.: Saldo za podíl předfinancování zdroje EU je sledován za tyto OP 14-20: OP PIK, OP VVV, OP Z, OP D, OP ŽP, IROP, OP PPR, OP TP, OP R.

Ministerstvo financí, resp. PCO, pravidelně vyhodnocuje čerpání prostředků operačních programů a komunikuje s řídicími orgány s cílem urychlit proces schvalování žádostí o platbu, maximalizovat výdaje vykazované v tzv. souhrnných žádostech a jejich úhradou tak maximalizovat příjmy státního rozpočtu. Na toto opatření navazuje pravidelně probíhající proces certifikace výdajů, který má za cíl přispět jednak k maximalizaci čerpání alokace

operačních programů (a zamezení ztráty alokace v důsledku nesplnění pravidla N+3) a jednak k maximalizaci příjmů prostředků od Evropské komise, tj. maximalizaci finančních zdrojů potřebných k úhradám souhrnných žádostí, a tím i maximalizaci plnění příjmové strany státního rozpočtu. V případě potřeby je proto certifikace výdajů prováděna i v mimořádných termínech.

Výdaje na operační programy programového období 2021-2027

Návrh legislativy pro strukturální fondy (resp. fondy ve sdíleném řízení) pro programové období 2021-2027 byl zveřejněn na konci května 2018 a byl rozčleněn do osmi bloků, které jsou průběžně projednávány. Část ustanovení, která jsou klíčová (zejména celková alokace a me-

todika jejího rozdělení, stejně jako finanční implementační podmínky), je vyjednáвана zvlášť přímo v rámci širších diskuzí o celkové podobě budoucího víceletého finančního rámce (tj. zařazena do tzv. negoboxu). Účinnost nové legislativy se předpokládá k 1. 1. 2021.

Dne 2. května 2018 Evropská komise zveřejnila návrh víceletého finančního rámce (dále též „VFR“) pro období 2021–2027, který počítá s dlouhodobým rozpočtem ve výši 1 279 mld. EUR v prostředcích na závazky (vyjádřeno v běžných cenách), což odpovídá 1,11 % HND EU-27. Pro ČR byla navržena alokace ve výši cca 18 mld. EUR ve stálých cenách r. 2018, což je propad o 24 % oproti aktuálnímu období 2014–2020. ČR tak patří do skupiny členských států s nejvyšším propadem alokace.

Vyjednávání víceletého finančního rámce (VFR) se již opakovaně věnovala Evropská rada (na svých zasedáních v červnu a prosinci 2018 a červnu 2019), diskuze budou pokračovat i během podzimu 2019 tak, aby mohla být (v ideálním případě) konečná dohoda o VFR dosažena do konce roku 2019. Vzhledem k fázi projednávání VFR a dalším okolnostem (např. nedávné volby do Evropského parlamentu či stále nedořešená otázka brexitu) nelze vyloučit, že se dosažení dohody posune až do roku 2020. Lze však očekávat, že pro období 2021–2027 dojde pravděpodobně mj. ke snížení míry podpory ze strany EU (návrh Komise například počítá s mírou evropského spolufinancování ve výši 70 % u méně rozvinutých regionů, 55 % u přechodových regionů a 40 % u rozvinutějších regionů).

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku

Financování Společné zemědělské politiky je tvořeno dvěma hlavními zdroji: přímými platbami a prostředky na rozvoj venkova. Předfinancování přímých plateb ze státního rozpočtu je na období roku 2020 stanoveno na základě schválených alokací, přičemž na přímé platby může ČR v programovém období 2014–2020 čerpat téměř 6 mld. EUR a na rozvoj venkova 2,3 mld. EUR.

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku v období 2021–2027

Programové období 2021–2027 pro Společnou zemědělskou politiku je aktuálně v přípravě. Dne 1. června 2018 Evropská komise zveřejnila návrh legislativního balíčku pro Společnou zemědělskou politiku.

Společná zemědělská politika pro nové programové období prošla zásadními změnami. Veškeré výdaje budou implementovány v rámci národního strategického plánu. Nové programové období pro Společnou zemědělskou politiku bude v letech 2021 a 2022 připravováno a zahajováno, veškeré výdaje v rámci nového programového období budou způsobilé až po schválení národního strategického rámce. Lze nicméně předpokládat, že v roce 2021 již budou propláceny částky přímých plateb na rok 2021, kdy obdobně jako v minulých letech budou přímé platby financovány ze státního rozpočtu a z rozpočtu EU

Lze předpokládat, že v letech 2021 a 2022 bude toto nadcházející programové období zahajováno a budou dokončovány postupy pro realizaci operačních programů. Podle zkušeností z předchozích období je možné očekávat pomalý náběh výdajů státního rozpočtu a první výdaje na financování operačních programů až v roce 2022 a to nejprve na projekty technické pomoci a následně až na běžné projekty. V roce 2021 tak lze, při sestavování státního rozpočtu na rok 2022, očekávat požadavky resortů na narozpočtování výdajů (a též příjmů v případě předfinancování podílu EU).

Zahájení čerpání prostředků ze státního rozpočtu je však podmíněno řadou faktorů, které mohou zahájení plateb ze státního rozpočtu ovlivnit a posunout na pozdější (nelze ale ani vyloučit i dřívější) rok. Těmi základními faktory jsou: schválení legislativy EU a metodického prostředí pro programové období 2021–2027, schválení operačních programů pro Českou republiku, nastavení spolehlivých řídicích a kontrolních mechanismů jednotlivými řídicími orgány, vyhlášení konkrétních výzev k předkládání projektů řídicími orgány a spolehlivé nastavení informačních systémů používaných pro administraci operačních programů.

Z rozpočtu EU jsou přímé platby propláceny vždy až v roce následujícím po roce jejich vyplacení ze státního rozpočtu. Co se týká míry spolufinancování EU, v případě Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova byla míra národního spolufinancování vládou navýšena na 35 % (usnesení vlády č. 681 z 20. srpna 2015) a Evropského námořního a rybářského činí 25 %.

budou propláceny až v roce následujícím. Alokace přímých plateb pro ČR na rok 2021 je uvedena dle návrhu Evropské komise. Vzhledem ke zpoždění v oblasti přípravy evropské legislativy lze očekávat pro rok 2021 přechodné období i pro ostatní víceleté nárokové platby. Obdobně jako u Politiky soudržnosti se u Společné zemědělské politiky v roce 2021 a 2022 nepočítá s významnější částkou na předfinancování. Předpokládané financování politik EU vyvolávajících předfinancování prostředků fondů EU v letech 2021 a 2022 je obsaženo v následující tabulce č. 25. Pro přepočtení částek do Kč je použit kurz dle Makroekonomické predikce MF z dubna 2019, tj. 24,6 CZK/EUR pro rok 2021 a 24,2 CZK/EUR pro rok 2022.

Tabulka č. 27 Odhad skutečných výdajů státního rozpočtu na předfinancování politik EU v letech 2021 – 2022 (v mil. Kč)

programové období 2014-2020	2021 SDV	2022 SDV
strukturální fondy	65 500	62 800
Fond soudržnosti	22 300	40 300
celkem strukturální fondy a Fond soudržnosti	87 800	103 100
Společná zemědělská politika		
I. pilíř *	20 600	20 300
II. pilíř **	9 300	9 900
celkem SZP	29 900	30 200
celkem fondy Politiky soudržnosti a SZP	117 700	133 300

Poznámka: *) I. pilíř zahrnuje přímé platby, **) II. pilíř zahrnuje rozvoj venkova a OP Rybářství.

9 Výdaje na finanční mechanismy EHP/Norska 2021 – 2022

U programů finančních mechanismů lze v letech 2021 a 2022 očekávat pouze implementaci programů a projektů z třetího grantového období finančního mechanismu EHP/Norsko 2014-2021 (FM EHP/Norsko III).

Projekty a programy finančního mechanismu EHP/Norsko pro programovací období 2009-2014 byly dokončeny a finančně vypořádány v průběhu roku 2018. V roce 2019 pokračuje postupné uzavírání programů ze strany donorů a nebyla ještě uzavřena všechna šetření o nesrovnalostech. Nelze tudíž zcela vyloučit potřebu uhradit případné finanční korekce, vratky nebo jiné závazky, které by z uzavírání programů nebo šetření nesrovnalostí vyplynuly. Případné korekce a vratky by byly pravděpodobně hrazeny ze státního rozpočtu, pokud by jejich původcem nebyl subjekt stojící mimo státní rozpočet a prostředky se podařilo od tohoto subjektu vymoci.

Obdobná situace nastává i u Programu švýcarsko-české spolupráce, který byl již uzavřen a v programu již nebudou probíhat žádné platby, vyjma případných dodatečných vrátek, finančních korekcí nebo jiných závazků vůči donorovi zjištěných po uzavření programu. Tyto vratky a korekce by byly pravděpodobně hrazeny z prostředků státního rozpočtu, pokud by jejich původcem nebyl subjekt stojící mimo státní rozpočet a prostředky se podaři-

lo od tohoto subjektu vymoci. Obdobný navazující program spolupráce mezi ČR a Švýcarskem prozatím nebyl schválen a pro roky 2020 až 2022 nejsou ve státním rozpočtu plánovány žádné související výdaje.

V rámci FM EHP/Norsko III v roce 2019 dochází k postupnému uzavírání Dohod o programu a zahájení implementace jednotlivých programů zaměřených na různé oblasti (např. školství, věda a výzkum, životní prostředí, zdravotnictví aj.). Oproti druhému grantovému období je ve třetím grantovém období ČR zavázána zajistit z národních zdrojů (tj. státního rozpočtu) 15% spolufinancování všech výdajů na úrovni jednotlivých programů. Tento fakt má vliv na výši prostředků určených na spolufinancování ze státního rozpočtu (v celkovém objemu se jedná o cca 650 mil. Kč).

Od roku 2020 a dále v letech 2021 – 2022 očekáváme postupný nárůst čerpání finančních prostředků FM EHP/Norsko III v souvislosti se zahájením realizace předem definovaných projektů a projektů vybraných v rámci otevřených výzev ve všech programech FM EHP/Norsko III. Budou vypláceny zálohy a následně prováděny průběžné/závěrečné platby konečným příjemcům projektů. Dále budou čerpány finanční prostředky na technickou asistenci a řízení jednotlivých programů.

10 Výdaje na programy, u nichž výši účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda

Přehled konkrétních programů schválených vládou a předpokládaný vývoj jejich financování z prostředků

státního rozpočtu v rámci střednědobého výhledu je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 28 Výdaje na programy v letech 2020 – 2022 (v mil. Kč)

Evid. č.	Název programu	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
107 08	Strategický program pozemních sil	3 841,6	13 375,7	12 552,3
107 22	Zajištění kompatibility mobilních komunikačních prostředků velení a řízení pozemních sil AČR	1 463,2	822,9	2 183,0
107 32	Strategický program udržení a rozvoje schopností Vzdušných sil AČR	3 139,6	4 412,9	5 356,1
107 41	Udržení a rozvoj schopností vzdušných sil AČR	164,2	226,6	2 422,4
107 62	Udržení a rozvoj schopností nadzvukového letectva	1 610,0	1 901,5	2 020,0
115 28	Nová zelená úsporám	2 150,0	1 350,0	1 350,0
115 31	Operační program životní prostředí 2014-2020	9 279,3	60,6	34,6
117 03	Integrovaný regionální operační program	19 305,3	311,8	311,8
117 04	Operační program Technická pomoc 2014-2020	930,0	123,5	123,5
117 09	OP – Praha – pól růstu ČR 2014+	1 538,8	0,0	0,0
122 18	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	6 500,0	0,0	0,0
127 77	Podpora financování dopravy	50 686,8	32 225,0	31 825,0
133 22	Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol	1 773,8	1 778,8	1 746,0
133 33	Podpora vybraných projektů rozvoje výukových kapacit základního vzdělávání zřizovaného obcemi a dobrovolnými svazky obcí	460,0	460,0	460,0
134 12	Podpora péče o národní kulturní poklad	1 285,0	0,0	0,0
134 14	Péče o národní kulturní dědictví I.	190,0	1 000,0	1 000,0
135 09	Strategické investice přímo řízených organizací MZ	325,0	619,9	512,3
Souhrn programů schválených vládou		104 642,6	58 669,4	61 897,0

Pro rok 2020 je v programovém financování vedeno celkem 17 programů s účastí státního rozpočtu nad 5 mld. Kč na celou dobu realizace programu, z toho 14 programů bude v realizaci i v letech 2021 a 2022. Vzhledem k významu těchto programů jsou schvalovány v souladu s § 13 zákona č. 218/2000 Sb., (rozpočtová pravidla) na úrovni vlády ČR. 6 programů uvedených v tabulce jsou operační programy z programového ob-

dobí 2014 – 2020 spolufinancované z Evropských strukturálních a investičních fondů. V rámci programu Podpora financování dopravy je zde kromě Operačního programu Doprava navíc veden z důvodu efektivnosti správy dat komunitární program Nástroj pro propojování Evropy (CEF) a dále prostředky Státního fondu dopravní infrastruktury. 5 programů z tabulky spadá do gesce Ministerstva obrany a slouží k zajištění rozvoje Armády ČR.

11 Přehled závazků fyzických a právnických osob, za které se zaručily jménem státu jeho organizační složky

Objem poskytnutých a dosud nesplacených státních záruk za úvěry se nadále snižuje. Ke konci roku 2019 je předpokládaný stav objemu záruk ve výši 1,345 mld. Kč.

Přehled všech poskytnutých státních záruk včetně jejich splátek do doby jejich konečné splatnosti obsahuje tabulka č. 6 v Tabulkové části. V nejbližších letech se nárůst objemu záruk o nově poskytnuté úvěry neočekává.

Poslední garantovaný úvěr Správy železniční dopravní cesty, s. o. (dále „SŽDC“) určený na výstavbu a modernizaci železničních koridorů bude v roce 2020 zcela splacen. Požadavek na zajištění případných nových úvěrů se státní garancí na tyto účely nebyl předložen.

Dlouhodobé investiční úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou v letech 1996 – 2000, určené na financování infrastrukturálních programů (silnice, dálnice, od-

odstranění povodňových škod, vodohospodářské stavby) jsou všechny již vyčerpány a dochází pouze k jejich splácení. Zbývá splatit ještě tři úvěry, z nichž poslední má být splacen v roce 2022. Zdrojem splátek je státní rozpočet, který se již při jejich přijetí ke splácení přímo zavázal. Příjemcem a zároveň finančním manažerem úvěrů je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Od roku 2003 jsou úvěry na financování obdobných programů financovány přímými úvěry státu a instrument státních záruk již z tohoto titulu není využíván.

Nové impulzy, které by vedly k požadavkům na úvěrové financování projektů za podpory státních záruk, nebyly zaznamenány.

12 Vývoj státního dluhu, příjmů a výdajů kapitoly Státní dluh

Střednědobý výhled pro kapitolu Státní dluh na léta 2020 až 2022, doplněný o výhled vývoje státního dluhu, byl zpracován na základě následujících předpokladů.

Stávající státní dluh bude refinancován zejména prostředky získanými z emisí státních dluhopisů. Vládou přijímané reformní kroky, stabilní ratingová hodnocení a v letech 2016 až 2018 i pokles, resp. následná stabilizace stavu státního dluhu v důsledku efektivnějšího řízení disponibilní likvidity státu podporují zájem investorů

nakupovat české státní dluhopisy i při relativně nízkých výnosech, což dále přispívá k úsporám výdajů na obsluhu státního dluhu.

Rozpočtová salda budou ve střednědobém výhledu nadále dosahovat záporných hodnot, avšak vzhledem k předpokládanému růstu HDP bude docházet k poklesu podílu státního dluhu na HDP, což je v souladu s požadavkem omezení růstu zadlužování.

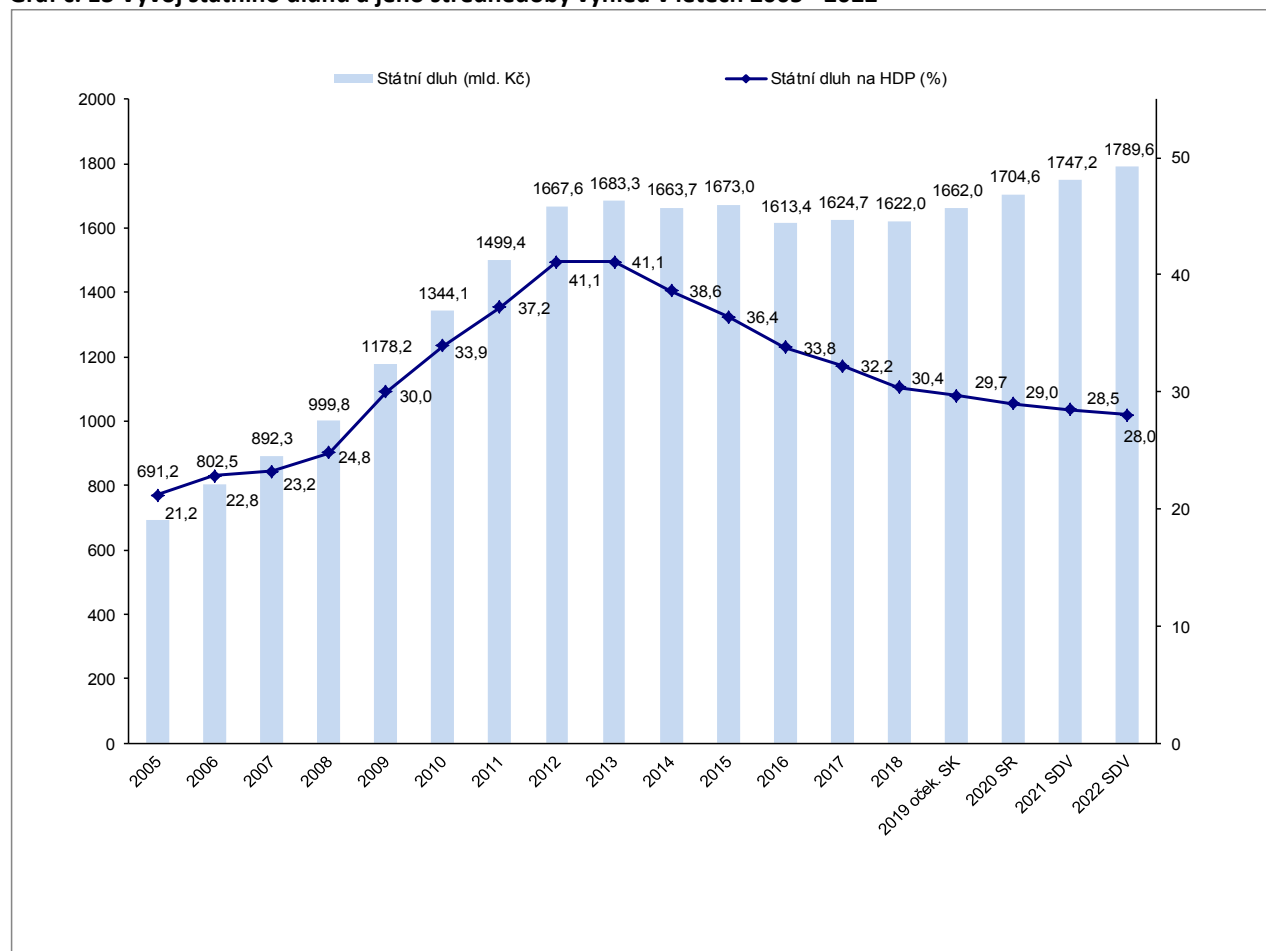
Tabulka č. 29 Vývoj státního dluhu a jeho podíl na HDP v letech 2005 – 2022

ukazatel	2005 SK	2006 SK	2007 SK	2008 SK	2009 SK	2010 SK	2011 SK	2012 SK	2013 SK	2014 SK	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 oček. SK	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
státní dluh na konci roku (mld. Kč)	691,2	802,5	892,3	999,8	1 178,2	1 344,1	1 499,4	1 667,6	1 683,3	1 663,7	1 673,0	1 613,4	1 624,7	1 622,0	1 662,0	1 704,6	1 747,2	1 789,6
podíl státního dluhu na HDP (%)	21,2	22,8	23,2	24,8	30,0	33,9	37,2	41,1	41,1	38,6	36,4	33,8	32,2	30,4	29,5	29,0	28,5	28,0

Skutečný vývoj státního dluhu v letech 2020 až 2022 však bude záviset zejména na dosažených výsledcích hospodaření státního rozpočtu v těchto letech. Tyto vý-

sledky pak ovlivňují i příslušné výdaje na obsluhu státního dluhu, které však budou záviset rovněž na budoucím vývoji na finančních trzích.

Graf č. 13 Vývoj státního dluhu a jeho střednědobý výhled v letech 2005 - 2022

Tabulka č. 30 Základní ukazatele státního rozpočtu v kapitole Státní dluh v letech 2015 – 2022 (v mil. Kč)

ukazatel	2015 SK	2016 SK	2017 SK	2018 SK	2019 SR	2020 SR	2021 SDV	2022 SDV
příjmy kapitoly	7 914	0	384	0	0	0	0	0
výdaje kapitoly	53 194	40 654	40 151	40 729	46 499	43 811	46 482	50 167
v tom: úroky	52 995	40 383	39 812	40 615	46 149	43 461	46 132	49 817
poplatky	199	271	339	114	350	350	350	350

Poznámka: Od roku 2016 došlo ke změně metodiky rozpočtování kapitoly Státní dluhu spočívající ve vzájemném měsíčním započítávání realizovaných úrokových příjmů a výdajů.

Dne 20. února 2015 nabyl účinnosti zákon č. 25/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. V rámci změny rozpočtových pravidel nastala možnost sečíst a vzájemně započíst příjmy podle § 6 odst. 1 a výdaje podle § 7 odst. 1, jestliže souvisejí s řízením likvidity státní pokladny nebo řízením státního dluhu. V důsledku realizace vzájemného zápočtu výdajů a příjmů jsou pří-

jmy kapitoly počínaje rokem 2016 rozpočtovány v nulové výši.

Celkové výdaje kapitoly na rok 2020 jsou navrhovány ve výši 43,8 mld. Kč. Pro rok 2021 jsou celkové výdaje kapitoly navrhovány ve výši 46,5 mld. Kč. Pro rok 2022 je stanoven rámec výdajů kapitoly na úrovni 50,2 mld. Kč. Výdaje budou upřesňovány s ohledem na vývoj úrokových sazeb a s ohledem na vývoj na domácím, případně zahraničním trhu.

13 Závazky státu vyplývající z víceletých významných veřejných zakázek a z koncesních smluv

Ministerstva zahraničních věcí, obrany, financí, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, dopravy, vnitra a zemědělství předpokládají na léta 2021 a 2022 realizaci 31 resp. 24 již uzavřených nebo připravených smluv na víceleté veřejné zakázky, jejichž předpokládaná hodnota dosahuje 300 mil. Kč a více.

Celková hodnota výdajů na realizaci těchto smluv v období od roku 2021 do ukončení smluv dosáhne

80 883 mil. Kč. Nejvyšších hodnot dosahují víceleté zakázky Ministerstva obrany.

Smlouvy na koncese jsou u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a státních fondů spíše výjimečně využívanou formou zadání a realizace služeb či dodávek. Výdaje zadavatelů na realizaci koncesních smluv představují minoritní část celkové hodnoty smluv, převážná část příjmů koncesionářů plyne od třetích osob.